



Briselē, 2025. gada 17. jūlijā  
(OR. en)

11733/25

---

---

**Starpiestāžu lieta:**  
**2025/0241 (COD)**

---

---

**AGRI 357**  
**AGRIFIN 83**  
**FIN 890**  
**CADREFIN 100**  
**CODEC 1040**  
**ENV 717**  
**FORETS 53**

### **PRIEKŠLIKUMS**

---

Sūtītājs: Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore *Martine DEPREZ*

Saņemšanas datums: 2025. gada 17. jūlijs

Saņēmējs: Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre *Thérèse BLANCHET*

---

K-jas dok. Nr.: COM(2025) 560 final

---

Temats: Priekšlikums  
EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,  
ar ko izklāsta nosacījumus, ar kādiem īstenojams kopējai  
lauksaimniecības politikai domātais Savienības atbalsts 2028.–  
2034. gada laikposmā

---

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2025) 560 final.

---

Pielikumā: COM(2025) 560 final



Briselē, 16.7.2025.  
COM(2025) 560 final

2025/0241 (COD)

Priekšlikums

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,**

**ar ko izklāsta nosacījumus, ar kādiem īstenojams kopējai lauksaimniecības politikai  
domātais Savienības atbalsts 2028.–2034. gada laikposmā**

## PASKAIDROJUMA RAKSTS

### 1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

#### • Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Lauksaimniecība un pārtika ir Savienībai stratēģiski svarīgas nozares, kas 450 miljoniem Eiropas iedzīvotāju sagādā drošu un kvalitatīvu pārtiku par pieņemamām cenām un kam ir liela nozīme gan Eiropas, gan pasaules nodrošinātībā ar pārtiku. Tajā pašā laikā tās lielā mērā palīdz uzturēt ekonomiku un dzīvi lauku apvidos un ir svarīga daļa no atbildes uz jautājumu, kā aizsargāt klimatu, dabu, augsni, ūdeni un biodaudzveidību, kas patlaban ir stresa apstākļos. Kopējā lauksaimniecības politika (KLP) ir Eiropas projekta centrālais elements un kopš savas izveidošanas pirms vairāk nekā 60 gadiem saskaņā ar ES Līgumu mērķiem gādā par nodrošinātību ar pārtiku un pietiekami augstu dzīves līmeni lauku iedzīvotājiem.

Šie uzdevumi šodien ir tikpat svarīgi kā toreiz, jo ES lauksaimniecības nozare stāv lielu problēmu priekšā. Ir jāvairo nozares pievilcība jauniešu acīs, jo tikai niecīga daļa lauksaimnieku ir jaunāki par 40 gadiem. Nozari ietekmē klimata pārmaiņas, biodaudzveidības zudums un sociālekonomiskais spiediens, kas apdraud tās ilgtermiņa ilgtspēju un nozarē strādājošo iztiku. Ilgtermiņa nenoteiktībai, ar ko saskaras ES lauksaimnieki, klāt nākuši nevienlīdzīgi konkurences apstākļi pasaulē, zināma atkarība no importa un neaizsargātība pret ģeopolitisko nestabilitāti. Investīcijas ir grūti finansēt, jo lauksaimniecībā ienākumi uz vienu strādājošo aizvien vēl ir krietni zemāki nekā vidējā alga visā tautsaimniecībā (2023. gadā 60 %). Turklāt nozares pievilcību, īpaši jauniešu vidū, mazina arī teritoriālā nelīdzsvarotība un nepietiekama piekļuve zināšanām un inovācijai, arī digitāliem risinājumiem.

Šo problēmu dēļ nozarei vajadzīgs gan publiskais atbalsts, gan arī stabila un adaptīva politiskā reakcija, kas ļauj veidot konkurētspējīgu, noturīgu un ilgtspējīgu lauksaimniecības nozari. Pamatojoties uz iepriekšējām sekmīgajām reformām, kuru gaitā KLP tika pārveidota par politiku, kas balstās uz sniegumu un orientējas uz tirgu, KLP jāturpina pilnveidot un jāstiprina tās spēja efektīvi reaģēt uz mainīgo pasaules, ES, valstu un reģionu situāciju, arī lauku saimniecības līmenī.

ES valstu vadītāji ir vairākkārt izcēlušī vajadzību kāpināt ES lauksaimniecības noturību, lai tādā veidā garantētu ilgtermiņa nodrošinātību ar pārtiku, saglabātu lauku kopienu dzīvīgumu un atzītu KLP izšķirīgo lomu šo mērķu sasniegšanā. Tajā pašā laikā viņi ir uzsvēruši arī to, cik svarīgs ir stabils un paredzams politikas satvars, kas lauksaimniekus atbalsta vides un klimata problēmu risināšanā.

Komisijas politikas pamatnostādņēs 2024.–2029. gadam atzīmēts, cik būtiski ir gādāt par to, lai lauksaimnieki gūtu taisnīgus un pietiekamus ienākumus, kas viņiem dotu iespēju turpināt inovāciju un dot labumu Savienībai kopumā. Tālab pamatnostādņēs pausts aicinājums mazināt birokrātisko slogu, atalgot lauksaimniekus, kas strādā saskaņā ar dabu, un stiprināt viņu pozīciju pārtikas vērtības ķēdē, lai tādā veidā pasargātu no negodīgas tirdzniecības prakses. Lai veidotu konkurētspējīgāku un noturīgāku lauksaimniecības nozari, stimuliem, investīcijām un regulējumam jābūt līdzsvarā.

Komisijas 2025. gada 19. februāra paziņojumā “Lauksaimniecība un pārtika – kādām tām būt?” ir izklāstīti galvenie KLP principi laikposmam pēc 2027. gada. Šie principi ietver KLP, kas balstīta uz skaidriem mērķiem un mērķorientētām prasībām, un dalībvalstu lielāku atbildību un pārskatatbildību par politikas mērķu sasniegšanu. Paziņojumā izcelts arī KLP svarīgais uzdevums atbalstīt un stabilizēt lauksaimnieku ienākumus, piesaistīt jaunu

lauksaimnieku paaudzi un gādāt par vienkāršāku un mērķētāku politiku ar skaidrāku līdzsvaru starp stimuliem un obligātajām prasībām. Vēl paziņojumā uzsvērts, ka lauksaimniekiem vajadzīga lielāka elastība un ka vairāk vērības jāvelta stimuliem, nevis nosacījumiem. Jaunā finanšu shēma paver iespēju uz nesenās reformas pamata salāgot atbalsta noteikumus, lai saskanīgā un efektīvā veidā sasniegtu konkurētspējas, noturības, inovācijas un ilgtspējas mērķus.

2023.–2027. gada KLP stratēģiskie plāni sevi apliecinājuši kā rezultatīvi instrumenti, kas kalpo integrētai politikas īstenošanai un sekmē sadarbību starp valdībām, ieinteresētajām personām un pilsonisko sabiedrību. 2023. gadā ieviestais jaunais īstenošanas mehānisms piedāvā uz politiku un sniegumu balstītu pieeju, kura dalībvalstīm dod lielāku elastību un uzliek lielāku atbildību ņemt vērā vietējo specifiku, iekļaujoties vienotā ES satvarā. Uz šīs pieredzes pamata paveras iespēja vēl tālāk racionalizēt KLP īstenošanu un palielināt sinerģiju un elastību gan šajā jomā, gan kopsakarā ar citām izdevumu jomām.

Arguments, kas pamato lauksaimniecībai veltītu atsevišķu priekšlikumu 2028.–2034. gada DFS tiesību aktu priekšlikumu vidū, ir KLP specifika. Lai gan **turpmākā KLP būs salāgota ar jaunās DFS racionalizētajiem ES izdevumu programmu īstenošanas mehānismiem un tās plānošana un izpilde būs daļa no Valsts un reģionu partnerības fonda un plāniem**, šajā priekšlikumā ir noteikti īpaši noteikumi, kas vajadzīgi, lai KLP spētu:

- **sagādāt mērķētāku ienākumu atbalstu lauksaimniekiem un viņu ilgtermiņa konkurētspējai**, atbalstu novirzot lauksaimniekiem, kas aktīvi iesaistās pārtikas nodrošināšanā, lauku saimniecību un konkrētu sektoru ekonomiskajai dzīvotspējai un vides saglabāšanai un vienlaikus paverot piekļuvi papildinošiem ienākumu avotiem;
- **uzlabot profesijas pievilcību un sekmēt paaudžu nomaiņu**, jauniešiem un profesijas jauniešiem atvieglot ienākšanu nozarē, arī veicinot prasmju attīstību, labāku piekļuvi kapitālam un labākus darba apstākļus;
- **stiprināt lauksaimniecības un meža nozares lomu klimatrīcībā, ekosistēmas pakalpojumu sniegšanā, biodaudzveidības un dabas resursu saglabāšanā**, atalgot lauksaimniekus, kas strādā saskaņā ar dabu, un stimulējot virzību uz ilgtspējīgākām ražošanas metodēm, kas pielāgotas vietējiem apstākļiem, un sagādājot pareizo līdzsvaru starp investīcijām, stimuliem un prasībām;
- **uzlabot noturību un spēju pārvarēt krīzes un riskus**, sagādājot lauksaimniekiem spēcīgākus un mērķētākus stimulus, kas ļautu viņiem mazināt savu neaizsargātību un pakļautību riskiem, arī lauku saimniecības līmenī īstenotas pielāgošanās un ražošanas dažādošanas ceļā, veicinot vērienīgāku pārveidi vietās, kur ierastā darbība ilgtermiņā vairs nav ilgtspējīga, un stiprinot saikni starp krīžu profilaksi un pārvarēšanu;
- **paātrināt inovāciju, uzlabot piekļuvi zināšanām un sekmēt digitālo pārkārtošanos** par labu plaukstošai lauksaimniecības nozarei, un to panākt, stiprinot lauksaimniecisko zināšanu un inovācijas sistēmas, atvieglot piekļuvi objektīviem un kvalificētiem konsultāciju pakalpojumiem, mērķorientētām apmācībām, veicinot digitālo risinājumu plašāku ieviešanu;
- **uzlabot darba apstākļus un dzīvi lauku apvidos**, piedāvājot atspaida pakalpojumus un atbalstu sadarbībai, uzņēmējdarbības attīstībai, pievienotajai vērtībai un projektiem, kas ļauj laukiem attīstīties.

Šo mērķu sasniegšanas nolūkā priekšlikums ir vērsts uz to, lai pilnībā **atraisītu stratēģiskās plānošanas potenciālu ar vienkāršāku un elastīgāku politikas satvaru, kas uzlabo nozaru sinerģiju un komplementaritāti**. Jaunā daudzgadu finanšu shēma paver iespēju panākt, lai lauksaimniecībai iztērētie ES budžeta līdzekļi radītu lielāku ietekmi. Balstoties uz pašreizējo sistēmu, kuras pamatā ir stratēģiskie plāni, plānošana tiks vēl tālāk pilnveidota, paturot prātā saskaņotību un sinerģiju ar kopīgo satvaru, kuru veido visi DFS priekšlikumi, proti, Komisijas priekšlikums regulai, ar ko izveido **Valsts un reģionu partnerības fondu** laikposmam no 2028. līdz 2034. gadam (“VRPF regula”), priekšlikums regulai par **kopīgu snieguma satvaru** (“Snieguma regula”), priekšlikums par **Eiropas Konkurētspējas fondu** un priekšlikums par **Pētniecības pamatprogrammu**. Attiecībā uz **pirmspievienošānās** atbalstu jānorāda, ka priekšlikums par sadarbības instrumentu “Eiropa pasaulē” palīdzēs kandidātvalstīm sagatavoties, izveidojot struktūras, kas vajadzīgas to lauksaimniecības sistēmu pakāpeniskai salāgošanai ar KLP.

- **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Šis priekšlikums ir pilnībā saskaņots ar LESD izvirzītajiem KLP mērķiem. Ar to LESD noteikumu īstenošana tiek modernizēta saskaņā ar 2028.–2034. gada DFS ievirzēm, paziņojumu “Lauksaimniecība un pārtika – kādām tām būt?” un vienkāršošanas centieniem un tajā pašā laikā pielāgota aktuālām problēmām.

LESD 39. pantā ir noteikti KLP mērķi:

- celt lauksaimniecības ražīgumu, veicinot tehnikas attīstību un panākot lauksaimniecības ražošanas racionālu attīstību un ražošanas faktoru, jo īpaši darbaspēka, optimālu izmantojumu;
- šādi panākt pietiekami augstu dzīves līmeni lauku iedzīvotājiem, jo īpaši palielinot lauksaimniecībā nodarbināto personu individuālos ienākumus;
- stabilizēt tirgus;
- nodrošināt piedāvāto produktu pieejamību tirgū;
- panākt, ka patērētāji piedāvātos produktus saņem par samērīgām cenām.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Lauksaimniecība būtiski veicina ES globālo **konkurētspēju**. Savienība ir liela pirmpreču importētāja un vadoša vērtīgu lauksaimniecības un pārtikas produktu eksportētāja, tāpēc tā rada ietekmi uz pārtikas sistēmām ārpus Savienības. Saskaņā ar LESD 208. pantu priekšlikumā ņemti vērā Savienības attīstības sadarbības mērķi jaunattīstības valstīs, proti, izskaust nabadzību un panākt ilgtspējīgu attīstību, jo īpaši nodrošinot, ka Savienības atbalsts lauksaimniekiem neiespaido tirdzniecību vai iespaido to minimāli.

Lauksaimniecībā un mežsaimniecībā tiek izmantoti 84 % Savienības teritorijas. Šīs nozares ir atkarīgas no vides stāvokļa un to ietekmē. KLP konkrētie mērķi, protams, ietver **ricību vides un klimata jomā**. Piemēram, KLP veicina pielāgošanos klimata pārmaiņām un ūdensapgādes noturību, piemēram, ainavu atjaunošana ļauj mazināt plūdu risku un labāk apsaimniekot ūdens resursus, un vienlaikus atbalsta arī biodaudzveidības un dabas saglabāšanas iniciatīvas. Tāpat KLP var atbalstīt atjaunīgās enerģijas projektus un bioekonomiku, tādējādi palīdzot sasniegt ES enerģētikas pārkārtošanas un apritīguma mērķus.

Komisijas uzmanības lokā ir jaunatne, tāpēc priekšlikumā svarīga vieta ierādīta atbalstam gados jauniem lauksaimniekiem un **paaudžu nomaiņas** sekmēšanai.

KLP atbalsta lauksaimnieku ienākumus un šādi palīdz dažādos svarīgos veidos stiprināt **sociālos mērķus un politikas**: tā pievēršas lauksaimniekiem, kuriem atbalsts vajadzīgs visvairāk, atbalsta ES lauku apvidu sociālkulturālo iezīmju dažādību, arī darbvietu radīšanu un labu darba apstākļu nodrošināšanu lauksaimniecībā un lauku apvidos. Ir jāaizsargā galīgie labuma guvēji, jānodrošina KLP ienākumu atbalsta paredzamība un mērķtiecīgi jāvērs un jāvada šajā regulā paredzētie atbalsta centieni. Visbeidzot, KLP finansē prasmes un zināšanas, kas lauksaimniekiem lieti noder sociālekonomiskās, zaļās un digitālās pārkārtošanās ceļā; labāku lauksaimniecisko izglītību, mūžizglītības iespējas un mācīšanos no līdzbiedriem. Jaunā struktūra ļauj politikas instrumentus labāk salāgot ar nacionālajām apmācības sistēmām un pētniecības programmām.

Lauksaimniecībai ir tieša saikne ar koncepciju “**Viena veselība**”. Šajā sakarā priekšlikumā paredzēts instrumentu kopums, kura mērķis ir nodrošināt kvalitatīvas pārtikas ražošanu, samazināt pesticīdu un antimikrobiālo līdzekļu lietojumu, uzlabot dzīvnieku labturības apstākļus, kā arī biodrošības pasākumus, kas lauku saimniecības līmenī veicami, lai nepieļautu kaitīgu organismu savairošanos un dzīvnieku slimību uzliesmojumus.

Veicinādama daudzveidīgu un noturīgu lauku ekonomiku **lauku apvidos** un ar *LEADER* stratēģiju starpniecību atbalstīdama, piemēram, uzņēmējdarbības iespējas, agrotūrisma, infrastruktūru un bioekonomiku, KLP sekmē kohēziju un aizstāv “tiesības palikt”. Tas sasauca ar Ilgtermiņa redzējumā par lauku apvidiem izvirzītajiem mērķiem, jo uzsver lauku vides ekonomikas dažādošanas nozīmi lauksaimniekiem.

Tāpat kā citos sektoros, arī lauksaimniecībā un lauku apvidos būtu labāk jāizmanto **inovācija**, lai stiprinātu konkurētspēju, ilgtspēju un noturību. Jaunas tehnoloģijas un zināšanas, it īpaši digitālās tehnoloģijas, kāpina resursefektivitāti. Priekšlikums pastiprina saikni ar pētniecības politiku, svarīgu vietu politikas īstenošanas modelī ierādot zināšanu apmaiņas organizēšanai. KLP un ES pētniecības un inovācijas politika var vērā ņemami uzlabot lauksaimniecības nozares konkurētspēju un noturību. Tāpat arī, liekot uzsvāru uz digitalizāciju, tiek ne vien radīta saikne ar ES digitalizācijas un mākslīgā intelekta programmām, bet arī mazināts ziņošanas slogs.

Jaunais plānošanas mehānisms ļaus labāk izmantot daudzas KLP un citu ES politiku sinerģijas iespējas.

## 2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

### • Juridiskais pamats

LESD 38. pants pilnvaro Savienību noteikt un īstenot kopējo lauksaimniecības politiku. LESD 39. pants noteic KLP mērķus, kuru vidū ir mērķis celt lauksaimniecības ražīgumu, panākt pietiekami augstu dzīves līmeni lauku iedzīvotājiem, stabilizēt tirgus, nodrošināt piedāvāto produktu pieejamību tirgū un panākt, ka patērētāji piedāvātos produktus saņem par samērīgām cenām.

Šā priekšlikuma juridiskais pamats ir LESD 43. panta 2. punkts.

### • Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)

Līgumā par Eiropas Savienības darbību teikts, ka lauksaimniecība ir dalītā Savienības un dalībvalstu kompetencē, bet tajā pašā laikā tiek izveidota kopēja lauksaimniecības politika, kam ir kopīgi mērķi un kopīga īstenošana.

Pašreizējā īstenošanas modelī Savienības ziņā ir noteikt politikas pamatparametrus (KLP mērķus, plašus intervenču veidus, pamatprasības), bet dalībvalstis uzņemas lielāku atbildību un pārskatatbildību par mērķu un saskaņoto mērķrādītāju sasniegšanu. Šajā satvarā priekšlikums par KLP pēc 2027. gada turpina dalībvalstīm un lauksaimniekiem vienotajā tirgū nodrošināt vienlīdzīgas konkurences apstākļus, lai visā Savienībā garantētu nodrošinātību ar pārtiku un risinātu pārrobežu un globāla rakstura problēmas.

Saskaņā ar paziņojumu “Lauksaimniecība un pārtika – kādām tām būt?” un ņemot vērā Savienības ļoti diversificēto lauksaimniecības vidi ar dažādiem fiziskajiem parametriem, universāla pieeja nedos vēlamos rezultātus. Lielāka integrācija ar dažādām politikām un elastība dalībvalstīm ļaus labāk ņemt vērā vietējos apstākļus un vajadzības. Dalībvalstu uzdevums būs, vadoties pēc Komisijas ieteikumiem, KLP intervences pielāgot tā, lai maksimizētu to devumu Savienības mērķu sasniegšanā.

- **Proporcionalitāte**

Uz ekonomiskajām, vidiskajām un sociālajām problēmām, ar ko saskaras ES lauksaimniecības nozare un lauku apvidi, ir jāreaģē pamatīgi un nerimtīgi – atbilstoši tam, ka tās ir ES nozīmes problēmas. KLP politikas satvaru papildina stabils un samērīgs VRPF budžets. Dalībvalstīm piedāvātās plašākās izvēles tiesības izraudzīties un pielāgot pieejamos KLP politikas instrumentus, lai sasniegtu kopīgos ES mērķus, ir samērīgas ar rīcības līmeni, kādu prasa aktuālās vajadzības un problēmas.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Kopējās lauksaimniecības politikas juridiskais pamats ir LESD 42. un 43. pants, un vairāk nekā 60 gadu garumā tā ir apliecinājusi, ka aizvien ir relevanta, vajadzīga un iet kopsolī ar laiku. Labi mērķēta politika, kas rāda pareizo virzienu, sagādās lauksaimniekiem un lauku apvidiem vajadzīgos apstākļus, kādos tie var tiekties pēc nodrošinātības ar pārtiku un paaudžu nomaiņas un panākt tās ilgtspējīgā veidā.

Tiesību aktā ir izklāstīti konkrēti politikas aspekti, kas nepārprotami attiecas uz KLP, tās vērsumu un vadību, radot tiesības un pienākumus dalībvalstīm un galīgajiem labuma guvējiem. Politikas ilgtermiņa un stratēģiskais raksturs un tas, ka tās izdevumi ir vērsti uz ienākumu atbalstīšanu, investīcijām un sadarbību, prasa integrētu, tomēr atsevišķu juridisko pamatu. Ņemot vērā vispārējo DFS pārvaldības sistēmu, vispiemērotākais instruments ierosinātā satvara īstenošanai ir kopējai lauksaimniecības politikai veltīta regula, kas ierosināto VRPF regulu un Snieguma regulu papildina ar īpašiem noteikumiem, kuri piemērojami kopējai lauksaimniecības politikai. Tāpat kā iepriekš, šī regula sasaucas ar TKO.

### 3. **EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI**

- **Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

2023. gada novembrī Komisija publicēja ziņojumu par visu ES dalībvalstīs pieņemto KLP stratēģisko plānu kopīgajiem centieniem (saskaņā ar patlaban piemērojamo Regulu (ES) 2021/2115), kurā bija uzsvērti daži svarīgi elementi:

- jaunie KLP stratēģiskie plāni ir piemērots instruments, ar ko sasniegt KLP politiskos mērķus;
- KLP stratēģiskie plāni liecina par pastāvīgu atbalstu lauku saimniecību ienākumiem, saimnieciskajai ilgtspējai un lauksaimniecības nozares noturībai;

- ir jānostiprina riska pārvaldības instrumenti un jāpaplašina to izmantošana visā Savienībā, izstrādājot ES vai valstu shēmas;
- plāni ir zaļāki nekā iepriekšējā KLP periodā, taču pastāv vēl lielāks potenciāls veicināt klimata pārmaiņu mīkstināšanu, jo īpaši uzlabojot oglekļa sekvestrēšanu, turpretim problēmas, kas saistītas ar pielāgošanos klimatam, prasa holistiskāku un ilgāka termiņa pieeju, kurai nepieciešama atbilstoša pārvaldības prakse un investīcijas;
- ir gūti panākumi dabas resursu, īpaši augsnes, ilgtspējīgā pārvaldībā un izdevies samazināt atkarību no ķīmikālijām;
- būs vajadzīga holistiskāka pieeja konkrētām nozarēm, kura aptver to ekonomisko, sociālo un vidisko neaizsargātību un ieguvumus: piemēram, palielina ekstenzívā lopkopības sistēmu pozitīvo ietekmi uz biodaudzveidību, oglekļa sekvestrēšanu, ainavām, kultūras mantojumu un iztikas avotiem laukos;
- visbeidzot, vispārējā situācija ir atkarīga arī no elementiem, kas neietilpst KLP tvērumā, kā arī no citiem ārējiem faktoriem, piemēram, tirgu attīstības un patērētāju vēlmēm.

Minētajā pārskata ziņojumā, kurā apkopota informācija par dalībvalstu kolektīvo ieceri un kopīgajiem centieniem, Komisija norādīja, ka īpaša uzmanība jāpievērš šādiem uzdevumiem: nostiprināt prasmju, apmācības un konsultāciju sniegšanas spēju visos līmeņos, veicināt apmaiņu ar paraugpraksi, kas kalpotu par labāku orientieri dalībvalstīm un ieinteresētajām personām, mazināt konkrētu intervenču radīto administratīvo slogu un uzraudzīt īstenošanu un rezultātus (kā arī pielāgot KLP stratēģiskos plānus, ja vajadzīgs).

#### • **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

DFS iniciatīvu sagatavošanā Komisija aktīvi sadarbojās ar ieinteresētajām personām.

2024. gada janvārī uzsāktais stratēģiskais dialogs par ES lauksaimniecības nākotni pulcēja 29 galvenās ieinteresētās personas no Eiropas agropārtikas sektoriem, pilsoniskās sabiedrības, lauku kopienām un akadēmiskajām aprindām, lai tās panāktu vienotu izpratni un redzējumu par ES lauksaimniecības un pārtikas sistēmu nākotni. Stratēģiskajā dialogā tika uzsvērtā vajadzība turpināt sniegt sociālekonomisko atbalstu lauksaimniekiem, kuriem tas vajadzīgs visvairāk, veicināt sabiedrībai labvēlīgus iznākumus vides, sociālajā un dzīvnieku labturības jomā un stimulēt lauku apvidiem labvēlīgus apstākļus. Tika konstatēts: lai sasniegtu ES mērķus lauksaimniecības un pārtikas ražošanas, lauku attīstības, klimatneitralitātes un biodaudzveidības atjaunošanas jomā, ir vajadzīgs īpašs un samērīgs budžets, kas visas ieceres atbalsta līdzsvarotā un taisnīgā veidā. Šāds princips ir būtisks, lai pārkārtošanās kļūtu ekonomiski rentabla, veicinātu paaudžu nomaiņu, stiprinātu lauku apvidus un atbalstītu lauku saimniecības, kas atrodas neizdevīgākā konkurences situācijā, taču ir būtiskas ES lauksaimniecības daudzveidībai.

Turklāt nesen izveidotajā Eiropas Lauksaimniecības un pārtikas padomē (*EBAF*), kurā apvienojušās organizācijas, kas pārstāv lauksaimnieku kopienu, citus pārtikas piegādes ķēdes dalībniekus un pilsonisko sabiedrību, 2025. gada 19. maijā un 2025. gada 19. un 20. jūnijā notika specializētas diskusijas par to, kā KLP pēc 2027. gada mērķtiecīgāk virzīt tiešos maksājumus un no nosacījumiem pāriet uz stimuliem.

Papildu viedokļi par KLP nākotni tika apkopoti specializētās sanāksmēs, kas tika organizētas esošo ES ieinteresēto personu platformu satvarā, un tehniskos *ad hoc* darbsemināros, kuros pulcējās ES ieinteresētās personas un dalībvalstis.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Lai no ekspertiem ievāktu pierādījumus un atziņas par jautājumiem, kas saistīti ar KLP, laikā no 2023. gada decembra līdz 2024. gada maijam tika organizēta virkne tehnisko darbsemināru. Šie darbsemināri deva ES ieinteresētajām personām, dalībvalstīm un Komisijas dienestiem iespēju apmainīties ar viedokļiem un skaidrāk formulēt galvenos secinājumus un problēmjautājumus, kas ir jāņem vērā KLP modernizācijas un vienkāršošanas procesā.

Pirmajā darbseminārā par noturību tika secināts, ka, ieviešot holistiskāku pieeju, arī profilakses jomā, jānostiprina riska pārvaldības instrumenti lauku saimniecības līmenī un riska dalīšanas iespējas visā vērtības ķēdē. Otrā darbsemināra uzmanības lokā bija nodrošinātība ar pārtiku, bet trešais darbseminārs par ilgtspēju noslēdzās ar plašu atbalstu domai, ka jāpalīdz lauksaimniekiem izmēģināt jaunas inovācijas un izmantot vairāk neatkarīgu konsultāciju. Ceturtajā darbseminārā par KLP pārvaldību un sniegumu apstiprinājās vispārējs atbalsts jaunajam KLP īstenošanas modelim, un dalībnieki norādīja uz vajadzību nodrošināt stabilitāti, elastīgumu un vienkāršošanu (it īpaši lauksaimniekiem), izpētīt brīvprātīgākas pieejas, palielināt spēju reaģēt uz ārējiem satricinājumiem, gādāt par kontroli un sodu samērīgumu. Pēdējā darbsemināra uzmanības lokā bija solidaritāte un lauku apvidi, un tajā tika pausts vispārējs atbalsts vēlmei nodrošināt integrētākus politikas risinājumus, kas ir būtiski, ņemot vērā lauku problēmu plašo spektru. Tika norādīts, ka KLP viena pati nespēj paveikt visu, ka paraugprakses pastāv, bet netiek ieviestas, un ka vairāk jāattīsta pārvaldes iestāžu spējas un jāvienkāršo regulējums.

Komisijas prognozēšanas projekts par digitālās pārkārtošanās ietekmi uz lauksaimniekiem un lauku kopienām ietvēra vairākus laikā no 2022. gada marta līdz 2023. gada maijam organizētus līdzdalības darbseminārus ar ieinteresētajām personām. Komisija kopā ar dalībvalstīm piedalījās prezidentvalsts Spānijas organizētajā prognozēšanas pasākumā par atvērtu stratēģisko autonomiju, kurā viena no četrām stratēģiskajām nozarēm bija agropārtikas nozare.

Visbeidzot, 2025. gada jūnijā notikušais īstenošanas dialogs, kuru vadīja komisārs K. Hanzens, ļāva noteikt prioritātes pašreizējo KLP instrumentu uzlabošanā.

- **Ietekmes novērtējums**

Priekšlikuma pamatā ir ietekmes novērtējums, kurš veikts saistībā ar 2028.–2034. gada DFS Komisijas priekšlikumu par VRPF un kurā VRP plānu izstrādes varianti izvērtēti, pievēršoties diviem svarīgiem aspektiem: īstenošanas modelim, kas nosaka, kā tiek izmaksāti līdzekļi, un pārvaldības režīmam, kas reglamentē ES izdevumu īstenošanu un pārraudzību.

Ietekmes novērtējumā tika izvērtēti risinājumu varianti, kā kopējo lauksaimniecības politiku integrēt vienotā plānā.

1. varianta (KLP ārpus VRP plāniem) pamatā būtu pašreizējo KLP stratēģisko plānu īstenošanā gūtā pieredze. Šāda pieeja nodrošinātu nepārtrauktību, ļautu izdarīt pārvaldāmas izmaiņas un skaidri noteiktu Savienības un valstu līmeņa pienākumus.

KLP tālāka integrācija nestu sev līdzī lielāku vienkāršošanu un sinerģiju politikas mērķu sasniegšanā un paredzamību labuma guvējiem. No otras puses, lai arī viena fonda pieeja

turpmākajā KLP ļautu sniegt mērķētu atbalstu, tā ierobežotu spēju pievērsties jaunām vai neparedzētām vajadzībām un mainīgām prioritātēm. Tomēr, lai uzlabotu efektivitāti, nākamajā daudzgadu finanšu shēmā ir iespējams vēl vairāk saskaņot galvenos politikas izstrādes aspektus, piemēram, uzraudzības, snieguma un revīzijas sistēmas. Tas radītu administratīvo procedūru sinerģiju, samazinot dalībvalstu izmaksas.

Ietekmes novērtējums liecina, ka KLP pilnīgai integrēšanai (2.b variants) būtu nepieciešams ieviest īpašus noteikumus, kas nodrošinātu vienotā tirgus integritāti un godīgu konkurenci lauksaimnieku vidū, it īpaši noteikumus par instrumentiem, ar kuriem tieši atbalsta lauku saimniecību ienākumus, piemēram, tiešajiem maksājumiem, kas ir būtiski lauksaimnieku iztikas nodrošināšanai.

Saskaņā ar ietekmes novērtējumu viens plāns katrā dalībvalstī nodrošinātu saskaņotāku plānošanu, kas atspoguļo valstu un reģionu vajadzības, bet vienlaikus atbalsta Savienības prioritātes. Vienots finansējums katrai dalībvalstij ļautu efektīvi un elastīgi sadalīt līdzekļus un tos viegli pārdalīt, lai pievērstos jaunām prioritātēm vai problēmām. Kopumā ietekmes novērtējumā secināts, ka plašāka darbības joma un integrēta pārvaldības pieeja sagādātu būtiskus ieguvumus, to vidū lielāku saskaņotību, vienkāršību un elastību.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Vienkāršošana ir Komisijas galvenā prioritāte, kuras mērķis ir mazināt slogu un pārmērīgu sarežģītību un priekšroku dot ātrumam un elastībai.

Ar kopējo lauksaimniecības politiku saistīto noteikumu skaits ir krasi samazināts, un ir panākta saskaņotība starp attiecīgajiem VRPF regulas, KLP regulas un TKO regulas pantiem. Kopumā prasību detalizācijas līmenis un skaits ir samazināts, bet uzsvars likts uz noteikumiem, kas ir būtiski KLP tiesiskā regulējuma funkcionēšanai. Tādējādi ir ne tikai samazināts noteikumu kopējais skaits, bet arī uzlabota tiesību akta vispārējā kvalitāte un mazināta tā sarežģītība, vienlaikus dodot dalībvalstīm lielāku elastību kopīgos KLP instrumentus pielāgot savām konkrētajām vajadzībām un problēmām.

Integrējot pašreizējā divu fondu struktūrā (ELGF un ELFLA) paredzētās intervences, priekšlikums salāgo konkurētspējas, noturības, inovācijas un ilgtspējas mērķiem domātos instrumentus, ļaujot tiem kopdarboties virzībā uz labāku iznākumu. Šī salāgošana ne tikai uzlabo pieejamā atbalsta efektivitāti, bet arī nodrošina lielāku elastību un vienkāršošanu tā pārvaldībā, galu galā panākot efektīvākas un mērķtiecīgākas intervences gan lauksaimnieku, gan iestāžu interesēs. Šī palielinātā elastība dod dalībvalstīm iespēju izstrādāt, plānot un īstenot KLP atbalsta instrumentus tā, lai tie optimāli apmierinātu nozares konkrētās vajadzības.

Vienkāršošana labuma guvējiem cita starpā tiks panākta ar šādiem līdzekļiem:

- nosacījumu sistēmas vienkāršošana (atbildīga lauku saimniecību pārzināšana): samazināts intervenču veidu skaits (daudzas no tām, piemēram, ekoshēmas un agrovīdes un klimata saistības, apvienotas, tiešo maksājumu shēmu skaits būtiski samazināts), uzlabots intervenču veidu vērsums, regulā noteiktas tikai galvenās prasības;
- vairāk fiksētu summu: tas ļaus vienkāršot pieteikšanās procedūras, kas savukārt mazinās slogu labuma guvējiem un administrācijām.

Vienkāršošana dalībvalstīm tiks panākta ar šādiem līdzekļiem:

- vienots fonds: vairs nekādu sarežģītu noteikumu par pārvietojumiem, nekādu atsevišķu noteikumu katram fondam; kontroles slogs no maksājumu aģentūrām tiek pārlikts uz valsti jau pastāvošām kompetentajām kontroles iestādēm, tādējādi mazinot risku, ka vienā lauku saimniecībā tiek veiktas daudzskaitlīgas pārbaudes;
- tāpat priekšlikums salāgo maksājumu termiņus, likvidē neelastību un paredz laikus veiktus maksājumus lauksaimniekiem, tādējādi nodrošinot ciešāku saikni ar intervenču faktisko īstenošanu.
- **Pamattiesības**

Priekšlikums respektē pamattiesības un ievēro principus, kas it īpaši atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, kā teikts Komisijas priekšlikumā par VRPF regulu. Minētās ierosinātās regulas noteikumi par pamattiesību ievērošanu un tiesiskumu attieksies arī uz kopējai lauksaimniecības politikai paredzēto atbalstu.

#### 4. IETEKME UZ BUDŽETU

Lai gūtu labumu no valsts un reģionu partnerības plānošanas, Komisijas priekšlikumā par 2028.–2034. gada daudzgadu finanšu shēmu (ievietot atsauci) kopējā lauksaimniecības politika ir iekļauta VRPF. Liela fonda līdzekļu daļa atvēlēta lauksaimniecības ienākumu atbalstam, kam nodalīti vismaz 293,7 miljardi EUR no fonda piešķirumiem, lai labuma guvēji varētu rēķināties ar stabilu un paredzamu atbalstu.

Šo finansējumu VRPF robežās var palielināt, sinerģiski plānojot darbības, kas kalpo vairāk nekā vienam mērķim, piemēram, agroenerģētikas, prasmju un sociālās infrastruktūras, ūdensapgādes vai savienojamības u. tml. mērķiem. Turklāt VRPF regula mehānisma satvarā paredzēs finansējumu lauksaimniecības produktu popularizēšanai, krīzes intervencēm un Vienotības drošības tīklam (kurā integrēta pašreizējā lauksaimniecības krīzes rezerve) aptuveni 6,3 miljardu EUR apmērā, kā arī tehniskās palīdzības finansējumu, piemēram, tīkliem vai uzraudzībai.

Lauksaimniecības finansējumu var papildināt no Eiropas Konkurētspējas fonda projektiem, un vienlaikus tas ir un paliek neatņemama daļa no Eiropas Pētniecības pamatprogrammas, proti, veselībai, lauksaimniecībai un bioekonomikai domātajiem loģiem. Tas dod iespēju atbalstīt pētniecību un inovāciju pārtikas, lauksaimniecības, lauku attīstības un bioekonomikas jomā. Šī kombinācija ļaus patlaban pieejamos rīkus ne vien saglabāt, bet arī izmantot vēl optimālāk.

Informācija par KLP priekšlikuma finansiālo ietekmi ir izklāstīta VRPF priekšlikumam pievienotajā finanšu pārskatā.

#### 5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Šī iniciatīva tiks uzraudzīta, izmantojot snieguma satvaru, kas piemērojams 2028.–2034. gada daudzgadu finanšu shēmai un izklāstīts regulas [Snieguma regulas] priekšlikumā. Snieguma satvars paredz sagatavot īstenošanas ziņojumu programmas īstenošanas posmā, kā arī veikt retrospektīvu izvērtēšanu saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) 2024/2509<sup>1</sup> 34. panta 3. punktu.

<sup>1</sup> Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2024/2509 (2024. gada 23. septembris) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam (pārstrādāta redakcija) (OV L, 2024/2509, 26.9.2024.), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>.

Izvērtēšanu veic saskaņā ar Komisijas labāka regulējuma pamatnostādņēm, un tās pamatā ir fonda mērķiem relevanti rādītāji.

- **Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Neattiecas.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Šis priekšlikums ir daļa no 2028.–2034. gada DFS paketes, kas ietver VRPF regulu un Snieguma regulu, kuras nodrošina finansējumu, horizontālo principu satvaru, noteikumus par VRP fonda pārvaldību, finanšu satvaru, vispārīgus noteikumus par VRP plānu saturu un apstiprināšanu un to pārvaldību, kā arī par apliecinājumu paketi, kā arī snieguma satvaru un uzraudzības satvaru.

Šis priekšlikums šos vispārīgus noteikumus papildina ar specifiskiem noteikumiem, kas piemērojami kopējai lauksaimniecības politikai un VRP plānu nodaļai par lauksaimniecību.

Vēl priekšlikums papildina noteikumus, kas izklāstīti ierosinātajā regulā, ar kuru groza Regulu (ES) Nr. 1308/2013<sup>2</sup> un kurā būs paredzēti noteikumi par intervencēm dažās nozarēs un par skolu apgādes programmām.

### **Kopējās lauksaimniecības politikas regula**

1. un 2. pantā ir noteikta darbības joma, valstīm adresēti ieteikumi par KLP, kas būs jāpieņem, un vadība. 3. un 4. pantā izklāstīti KLP vidiskās, klimatiskās un sociālās arhitektūras elementi un noteiktas vides un klimata prioritārās jomas. 5. pantā uzskaitītas visas KLP intervences un doti noteikumi par ienākumu atbalsta intervencēm. 6.–20. pantā ir izklāstītas KLP intervencēm piemērojamās prasības, kā arī noteikumi par mērķorientēšanu.

15. un 16. pantā doti detalizēti noteikumi, kas attiecas uz paaudžu nomaiņu, un paredzēts gados jauniem lauksaimniekiem domāts starta komplekts, kas sastāv no vairākām visaptverošām intervencēm, kuru mērķis ir gados jauniem lauksaimniekiem atvieglot ienākšanu un darbības uzsākšanu lauksaimniecības nozarē. 18., 19. un 20. pants attiecas uz citām KLP intervencēm, ko finansē no VRP plānu piešķirumiem. Tajos noteikti intervenču veidi sadarbībai, *LEADER*, atbalsts zināšanu kopīgošanai un inovācijai lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un lauku apvidos un noteiktas citas KLP darbības.

21. pantā aprakstīta KLP datu pārvaldība, arī noteikumi par iestādēm, kas atbild par datu pārvaldību KLP satvarā.

22.–25. pants satur vispārīgus noteikumus, to vidū noteikumus par Komisijai deleģētām pilnvarām papildināt šo regulu, par Komisijai piešķirtām īstenošanas pilnvarām veikt pasākumus, ar kuriem pamatotos ārkārtas apstākļos no regulas atkāpjas, lai risinātu konkrētas problēmas, noteikumus par komiteju procedūru un nobeiguma noteikumus.

---

<sup>2</sup> Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1308/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007 (OV L 347, 20.12.2013., 671.–854. lpp.), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj>.

## Priekšlikums

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA,****ar ko izklāsta nosacījumus, ar kādiem īstenojams kopējai lauksaimniecības politikai domātais Savienības atbalsts 2028.–2034. gada laikposmā**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 43. panta 2. punktu,

ņemot vērā 1979. gada Pievienošanās aktu un jo īpaši 6. punktu tam pievienotajā 4. protokolā par kokvilnu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Revīzijas palātas atzinumu<sup>3</sup>,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu<sup>4</sup>,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu<sup>5</sup>,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Komisijas 2025. gada 19. februāra paziņojumā “Lauksaimniecība un pārtika – kādām tām būt?”<sup>6</sup> teikts, ka kopējā lauksaimniecības politika (“KLP”) pēc 2027. gada uzliek dalībvalstīm lielāku atbildību un pārskatatbildību par to, kā tās sasniedz KLP mērķus, atbalstot un stabilizējot lauksaimnieku ienākumus, piesaistot nākamās lauksaimnieku paaudzes un garantējot nodrošinātību ar pārtiku. Jaunajai KLP jābūt vienkāršākai un labāk mērķorientētai Savienības kopējai politikai, kas lauksaimniekiem dod lielāku elastību un no viņiem izvīzītām prasībām pāriet uz stimuliem.
- (2) 2028.–2034. gada daudzgadu finanšu shēmas (DFS) tiesību aktu pakete ietver Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) .../... [VRP], ar ko izveido Valsts un reģionu partnerības fondu (“fonds”) 2028.–2034. gada laikposmam, kurā tiek apvienoti valstīm iepriekš atvēlētie līdzekļi, tai skaitā līdzekļi no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) un Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA), kas izveidoti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/2115<sup>7</sup> un

<sup>3</sup> OV C , , . lpp.

<sup>4</sup> OV C , , . lpp.

<sup>5</sup> OV C , , . lpp.

<sup>6</sup> Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Lauksaimniecība un pārtika – kādām tām būt? Pievilcīga ES lauksaimniecības un pārtikas nozare, kas kopīgi veidojama nākamo paaudžu labā” (COM(2025) 75 final); <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:52025DC0075>.

<sup>7</sup> Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/2115 (2021. gada 2. decembris), ar ko izveido noteikumus par atbalstu stratēģiskajiem plāniem, kuri dalībvalstīm jāizstrādā saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku (KLP stratēģiskie plāni) un kurus finansē no Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda (ELGF) un no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA), un ar ko atceļ

Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/2116<sup>8</sup>. Fonds būtu jāīsteno, izmantojot valsts un reģionu partnerības plānus (“VRP plāni”) un ES mehānismu, kuru mērķis ir palielināt elastību un labāk ņemt vērā krīzes un intervences, kam nepieciešama Savienības līmeņa vadība vai koordinācija. Šis KLP paredzētais Savienības atbalsts no fonda līdzekļiem tiks sniegts saskaņā ar noteikumiem, kas reglamentē minēto fondu un ir izklāstīti Regulā (ES) .../... [VRP].

- (3) Attiecībā uz lauksaimniecību fonda vispārīgais mērķis, kas minēts Regulas (ES) .../... [VRP] 3. panta c) punktā, atsaucas uz LESD 39. pantā noteiktajiem mērķiem. KLP konkrētie mērķi tiešā veidā palīdz Savienībā uzturēt dzīves kvalitāti, un dalībvalstīm tie jāīsteno ar savu VRP plānu palīdzību.
- (4) Lai nodrošinātu, ka Savienība pienācīgi pievēršas akūtākajām lauksaimniecības nozares problēmām, ir lietderīgi paredzēt vadības mehānismu, kas atspoguļo paziņojumā “Lauksaimniecība un pārtika – kādām tām būt?” izteiktās mērķorientētās politikas ievirzes. Lai saskaņā ar rezultātiem, kas izriet no apspriešanās ar ieinteresētajām personām, virzītos uz konkurētspējīgu, noturīgu un ilgtspējīgu lauksaimniecības nozari, valstīm adresētajiem ieteikumiem par KLP būtu Savienības līmenī jānodrošina pietiekama politiskā vadība, kas dalībvalstīm palīdzētu izstrādāt VRP plānus attiecībā uz lauksaimniecību, attiecīgās intervences nosakot atkarībā no to konkrētajām problēmām un vajadzībām.
- (5) Lai Savienības lauksaimniecības nozares atbalsts darbotos vienlīdzīgos konkurences apstākļos un kopīgā satvarā, dalībvalstīm satvara elementi būtu jānosaka, ņemot vērā vietējo specifiku un vajadzības un paturot prātā KLP mērķus, bet Savienībai būtu jāizveido kopīgs satvars, kādā politika var atbalstīt tos, kam atbalsts vajadzīgs visvairāk.
- (6) KLP ir nākusi par labu paaudžu nomaiņai lauksaimniecībā, taču joprojām pastāv šķēršļi, kas jo īpaši saistīti ar pamata infrastruktūras un pamatpakalpojumu nodrošināšanu lauku apvidos, piekļuvi zemei un sociālās drošības tīklu gan gados jauniem, gan pensijā aizejošiem lauksaimniekiem. Lai apmierinātu gados jauno lauksaimnieku un nozares jaunpieņacēju konkrētās vajadzības, katrai dalībvalstij VRP plānā būtu jāiestrādā paaudžu nomaiņas stratēģija, kuras pamatā vajadzētu būt konkrētā valsts konteksta novērtējumam atbilstīgi Komisijas paziņojumam “Lauksaimniecība un pārtika – kādām tām būt?”, kurā prioritāra vieta ierādīta ES lauksaimniecības un agropārtikas sektora ilgtermiņa ilgtspējai un pievilcībai. Dalībvalstīm būtu jāizstrādā arī gados jauniem lauksaimniekiem domāts visaptverošs “starta komplekts”, kas viņiem atvieglotu ienākšanu un darbības uzsākšanu nozarē un aptvertu visaptverošu intervenču kopumu, kas orientētas uz gados jauniem lauksaimniekiem.
- (7) Saskaņā ar mērķi panākt labāku līdzsvaru starp stimuliem un prasībām dalībvalstīm savos VRP plānos atbalsts būtu mērķtiecīgi jānovirza KLP prioritātēm, kas ir būtiskas lauksaimniecības ilgtermiņa ilgtspējai. KLP pēc 2027. gada būtu jāpaātrina pāreja uz ilgtspējīgākām ražošanas metodēm, kas palīdz līdz 2050. gadam sasniegt klimatneitralitātes mērķi. Jaunajai KLP būtu jāpiedāvā labāka atlīdzība par vērīgāku ekosistēmas pakalpojumu sniegšanu, kas pārsniedz ar obligātajām

---

Regulas (ES) Nr. 1305/2013 un (ES) Nr. 1307/2013 (OV L 435, 6.12.2021., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj>).

<sup>8</sup> Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/2116 (2021. gada 6. decembris) par kopējās lauksaimniecības politikas finansēšanu, pārvaldību un uzraudzību un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. 1306/2013 (OV L 435, 6.12.2021., 187. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj>).

prasībām sasniegtos rezultātus. Jaunajai KLP būtu jāpanāk jauns līdzsvars starp atbildīgu lauku saimniecību pārzināšanu, kas ietver obligātu prasību kopumu, un agrovides un klimata darbībām, kas atbalsta videi, klimatam un dzīvnieku labturībai labvēlīgas saistības un pāreju uz noturīgākām ražošanas sistēmām.

- (8) Lai nodrošinātu KLP atbalsta saderību ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES, Euratom) 2024/2509<sup>9</sup> noteikto principu “nenodarīt būtisku kaitējumu”, būtu jāievieš atbildīga lauku saimniecību pārzināšana. Atbildīgajai lauku saimniecību pārzināšanai būtu jāietver minimālās vidisko un sociālo nosacījumu sistēmas prasības, kā arī aizsargājošas prakses, ko dalībvalstis izstrādājušas, lai sasniegtu tādus svarīgus mērķus kā augsnes un ūdensteču aizsardzība pret piesārņojumu. Dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai minētās aizsargājošās prakses elastīgi pielāgot saviem konkrētajiem ģeogrāfiskajiem un klimatiskajiem apstākļiem un ražošanas sistēmām, arī nosakot izņēmumus. Lai veicinātu lauksaimniecības sociālo ilgtspēju, dažu KLP maksājumu nosacījumam jābūt atbilstībai darba un nodarbinātības apstākļu, darba drošības un veselības aizsardzības standartiem. Būtu jārespektē Eiropas harta un dažādie valstu regulējumi un darba tirgus modeļi, nebūtu jāuzliek sociālajiem partneriem vai dalībvalstīm papildu pienākumi attiecībā uz izpildes panākšanu vai kontroli un nedrīkstētu pieļaut dubultas korekcijas.
- (9) Lai lauksaimnieki gūtu taisnīgus ienākumus un lauksaimniecība un pārtikas ražošana būtu ilgtspējīga, centrālajam politikas instrumentam arī turpmāk vajadzētu būt lauksaimniekiem domātam ienākumu atbalstam. Tam būtu jāpalīdz veidot konkurētspējīgu un noturīgu lauksaimniecību, kas tiecas pēc kvalitatīvas produkcijas un resursefektivitātes un vienlaikus nodrošina paaudžu nomaiņu, tātad arī ilgtermiņa nodrošinātību ar pārtiku. Ienākumu atbalsta piešķirumi būtu jānodala tā, lai tos varētu izmantot tikai lauksaimnieku ienākumu atbalstam, tādā veidā nodrošinot Savienības lauksaimniecības nozarei stabilitāti un paredzamību. Spēcīgas ietekmes un efektivitātes interesēs jaunajā KLP būtu jāietver racionalizēts un saskanīgs instrumentu kopums, kas domāts ienākumu atbalsta intervencēm un dod dalībvalstīm iespēju īstenot KLP mērķus.
- (10) Ņemot vērā to, ka atbalsts jāvērs uz tiem, kam tas vajadzīgs visvairāk, dalībvalstīm degresīvs platībatkarīgais ienākumu atbalsts būtu jāizmaksā tikai personām, kurām lauksaimniecība ir galvenā darbība, un vienlaikus jānodrošina, ka netiek izslēgti mazie un daudznozaru lauksaimnieki, kas lauksaimniecisko darbību īsteno vismaz minimālā apmērā.
- (11) Atzīstot, ka jāpastiprina lauku saimniecību noturība un riska pārvaldība, atbalsts būtu jāpiešķir, lai uzlabotu lauksaimnieku spēju izturēt aizvien augošos riskus un krīzes, kas saistīti, piemēram, ar klimata pārmaiņām vai tirgus nestabilitāti, un lai lauksaimnieki varētu piedalīties riska pārvaldības instrumentos, tātad arī atbalsts apdrošināšanas prēmiju maksāšanai un iemaksām kopfondos visās dalībvalstīs. Nosakot atbilstošas maksimālās atbalsta likmes un paredzot stimulus lauksaimniekiem, kuri īsteno riska profilakses pasākumus, būtu jāveicina proaktīva pieeja riska pārvaldībai, kas stiprina nozares noturību.
- (12) Virzība uz KLP mērķiem būtu jāveicina arī ar atbalstu lauksaimnieku un meža tiesisko valdītāju veiktām investīcijām. Šādas investīcijas cita starpā var attiekties uz infrastruktūru, kas saistīta ar lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstību,

---

<sup>9</sup> Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2024/2509 (2024. gada 23. septembris) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam (pārstrādāta redakcija) (OV L, 2024/2509, 26.9.2024.), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>.

modernizāciju vai pielāgošanos klimata pārmaiņām, agromežsaimniecības praksēm, enerģētiku un ūdensapgādi, digitālo tehnoloģiju ieviešanu lauksaimniecībā, precīzo lauksaimniecību, ienākumu avotu dažādošanu ar pievēršanos citām darbībām, piemēram, agrotūrismam un bioekonomikai. Tāpat vajadzētu sagādāt iespēju atbalstīt investīcijas lauksaimnieciskā vai mežsaimnieciskā potenciāla atjaunošanā pēc dabas katastrofām, nelabvēlīgiem klimatiskajiem notikumiem vai katastrofāliem notikumiem, kuru vidū ir ugunsgrēki, vētras, plūdi, kaitīgo organismu savairošanās un slimības.

- (13) Atzīstot, ka lauksaimniekiem vajadzīgs līdzsvars starp profesionālajiem pienākumiem un personīgajiem un ģimenes pienākumiem, vajadzētu būt iespējai sniegt atbalstu lauku saimniecību atspaida pakalpojumiem, kas atvieglo lauksaimnieku aizstāšanu slimības atvaļinājuma, bērna kopšanas atvaļinājuma vai brīvdienu laikā vai mācību gadījumā. Vajadzētu būt iespējai atbalstīt šādu pakalpojumu izveidi, kā arī algas pagaidu darbiniekiem, kas lauksaimnieku aizvieto.
- (14) Lai lauku apvidos veicinātu sociālo, ekonomisko, vidisko un digitālo pārkārtošanos, dalībvalstīm būtu jānodrošina atbalsts *LEADER*. Vajadzētu būt iespējai VRP plānu satvarā piešķirt atbalstu kvalitātes shēmām un popularizēšanas pasākumiem, īsas piegādes ķēdes un vietējā tirgus attīstībai.
- (15) Ņemot vērā vajadzību veicināt inovāciju un ilgtspējīgāku praksi, svarīgam politikas instrumentam arī turpmāk vajadzētu būt Eiropas inovācijas partnerībai “Lauksaimniecības ražīgums un ilgtspēja” (“EIP-AGRI”), kas atbalsta interaktīvu inovāciju, uzlabojot dalībnieku zināšanu apmaiņu ar mērķi izplatīt praksei gatavus risinājumus<sup>10</sup>. KLP un ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) .../... izveidotās Savienības pētniecības pamatprogrammas (10. pamatprogramma) sinerģijām būtu jārosina lauksaimniecības nozari pēc iespējas labāk izmantot pētniecības un inovācijas rezultātus, jo īpaši 10. pamatprogrammas un EIP-AGRI finansēto projektu rezultātus, kas novestu pie inovācijas lauksaimniecības un bioekonomikas sektorā un lauku apvidos.
- (16) Publisko lauksaimniecības informācijas sistēmu sadarbības uzlabošana valsts līmenī var sagādāt būtiskus ieguvumus, arī samazināt datu vākšanas slogu, uzlabot efektivitāti un pastiprināt politikas uzraudzību. Šā mērķa labad dalībvalstīm būtu jāievieš princips “vācam vienreiz, izmantojam vairākkārt”, lai tādējādi samazinātu ziņošanas slogu. Mazināt administratīvo slogu, racionalizēt ziņošanas pienākumus un iespēcināt lauksaimniekus datu vērtības ķēdē, tātad galu galā atbalstīt KLP mērķus, iespējams, izraugoties vienu iestādi, kas koordinē sadarbības centienus, un investējot unikālu lauku saimniecības identifikatoru izveidē, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 910/2014<sup>11</sup> minētajā ES digitālās identitātes makā un datu kopīgošanas infrastruktūrā.
- (17) Saskaņā ar LESD 290. pantu būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras pieņemt aktus, lai papildinātu šīs regulas nebūtiskos elementus. Lai nodrošinātu juridisko noteiktību, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras šo regulu papildināt ar pasākumiem, kas nodrošina,

<sup>10</sup> Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei par Eiropas inovācijas partnerību “Lauksaimniecības ražīgums un ilgtspēja” (COM(2012) 79 final).

<sup>11</sup> Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 910/2014 (2014. gada 23. jūlijs) par elektronisko identifikāciju un uzticamības pakalpojumiem elektronisko darījumu veikšanai iekšējā tirgū un ar ko atceļ Direktīvu 1999/93/EK (OV L 257, 28.8.2014., 73.–114. lpp.), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj>.

ka dalībvalstis gādā par KLP īstenošanai, uzraudzībai un izvērtēšanai izmantoto informācijas sistēmu sadarbību un netraucētu datu apmaiņu starp tām.

- (18) Lai nodrošinātu vienādus šīs regulas īstenošanas nosacījumus, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras izstrādāt ceļvedi par to, kā panākt un uzturēt informācijas sistēmu sadarbību.
- (19) Pienācīgi pamatotos gadījumos, kad ārkārtas apstākļos nenovēršamu un steidzamu iemeslu dēļ tas vajadzīgs, lai risinātu specifiskas problēmas, vienlaikus nodrošinot ienākumu atbalsta nepārtrauktību, Komisija būtu jāpilnvaro pieņemt tūlītēji piemērojamus īstenošanas aktus. Turklāt Komisija būtu jāpilnvaro pieņemt tūlītēji piemērojamus īstenošanas aktus, ja pienācīgi pamatotos gadījumos ārkārtas apstākļi ietekmē atbalsta piešķiršanu un apdraud šajā regulā uzskaitīto intervenču efektīvu īstenošanu.
- (20) Lai nodrošinātu paredzētā pasākuma raitu īstenošanu un steidzamības labad šai regulai būtu jāstājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

### *1. pants*

#### ***Priekšmets***

Lai garantētu spēcīgu, ilgtspējīgu un noturīgu kopējo lauksaimniecības politiku, Savienības nodrošinātību ar pārtiku, paaudžu nomaiņu un dinamiskus lauku apvidus, šī regula paredz īpašus nosacījumus par kopējai lauksaimniecības politikai (KLP) paredzētā Savienības atbalsta īstenošanu saskaņā ar Regulas (ES) [...] [VRP] 2. panta c) punktā noteikto vispārīgo mērķi.

Šo Savienības atbalstu sniedz no Valsts un reģionu partnerības fonda ("fonds") saskaņā ar Regulā (ES) [...] [VRP] paredzētajiem noteikumiem, kas reglamentē minēto fondu.

### *2. pants*

#### ***Valstīm adresēti ieteikumi par KLP un tās vadība***

1. Pirms dalībvalstis iesniedz VRP plānus, Komisija pieņem valstīm adresētus ieteikumus par KLP, kuros katrai dalībvalstij sniedz norādījumus par to, kā Regulas (ES) [...] [VRP] 3. panta d) punktā noteiktos konkrētos mērķus, kas attiecas uz KLP, īstenot kā daļu no VRP plāniem saskaņā ar minētās regulas 22. pantu. Valstīm adresētie ieteikumi par KLP balstās uz jautājumiem par to, kā:
  - (a) atbalstīt taisnīgus un pietiekamus ienākumus lauksaimniekiem un viņu ilgtermiņa konkurētspēju, arī lauksaimnieku pozīciju vērtības ķēdē;
  - (b) uzlabot profesijas pievilcību un sekmēt paaudžu nomaiņu;
  - (c) pilnveidot klimatrīcību, ekosistēmas pakalpojumu sniegšanu, aprites risinājumus, biodaudzveidības un dabas resursu saglabāšanu, ilgtspējīgu saimniekošanu un dzīvnieku labturību;
  - (d) kāpināt noturību, lauksaimnieku gatavību un spēju pārvarēt krīzes un riskus;
  - (e) uzlabot piekļuvi zināšanām un inovācijai un paātrināt digitālo pārkārtošanas plaukstoša agropārtikas sektora labā.

Valstīm adresētos ieteikumus par KLP Komisija attiecīgā gadījumā var atjaunināt.

2. Valstīm adresētie Komisijas ieteikumi par KLP balstās uz lauksaimniecības un lauku apvidu situācijas analīzi, kurā ņem vērā katras dalībvalsts demogrāfiskos faktorus, strukturālo un teritoriālo specifiku, kā arī nodrošinātību ar pārtiku.
3. Valstīm adresētajos ieteikumos par KLP Komisija jo īpaši identificē galvenās problēmas, kas katrai dalībvalstij jārisina tās VRP plānā, pamatojoties uz Regulas (ES) [...] [VRP] 3. panta d) punktā noteiktajiem konkrētajiem mērķiem, kas attiecas uz KLP.

### 3. pants

#### *Atbildīga lauku saimniecību pārzināšana*

1. Atbildīga lauku saimniecību pārzināšana ietver tiesību aktos noteiktās pārvaldības prasības, kas uzskaitītas I pielikuma [pielikums ar TANPP] A daļā, aizsargājošās prakses, ko dalībvalstis VRP plānā noteikušas saskaņā ar šā panta 4. punktu un I pielikuma C daļu, un sociālo nosacījumu sistēmu, kas ietver tiesību aktos noteiktās pārvaldības prasības, kuras uzskaitītas I pielikuma B daļā.
2. Maksājumi 5. panta 1. punkta a)–f) apakšpunktā un o) un p) apakšpunktā minēto intervenču satvarā, ciktāl tie saistīti ar atbalstu vietējiem lauksaimniecības produktiem, atbilst tiesību aktos noteikto pārvaldības prasību un aizsargājošo prakšu sistēmai, sauktai par “atbildīgu lauku saimniecību pārzināšanu”.

Tiesību aktos noteikto pārvaldības prasību un aizsargājošo prakšu mērķu saraksts ir dots I pielikumā.

Tomēr lauksaimniekiem, kuri saņem atbalstu saskaņā ar 5. panta 1. punkta g) apakšpunktu, I pielikuma A un C daļā uzskaitītos atbildīgas lauku saimniecību pārzināšanas nosacījumus nepiemēro.

3. Atbalstu, uz kuru attiecas atbildīgas lauku saimniecību pārzināšanas nosacījumi, uzskata par atbilstošu principam “nenodarīt būtisku kaitējumu” Regulas (ES, Euratom) 2024/2509 33. panta 2. punkta d) apakšpunkta nozīmē.

Šā panta piemērošanas vajadzībām “tiesību aktos noteikta pārvaldības prasība” ir katra atsevišķa I pielikuma A un B daļā uzskaitītā pārvaldības prasība, kas noteikta I pielikuma A un B daļā minētā tiesību aktā un savā būtībā atšķiras no visām pārējām tajā pašā tiesību aktā noteiktajām prasībām.

Tiesību aktus, kas tiesību aktos noteikto pārvaldības prasību sakarā uzskaitīti I pielikumā, piemēro tajā redakcijā, kura ir piemērojama, bet direktīvas – tā, kā tās īstenošanas dalībvalstīs. Tomēr direktīvu īstenošanas aktu mērķis vai sekas nedrīkst būt lauksaimnieku vai citu labuma guvēju atbrīvošana no tiesību aktos noteiktajām pārvaldības prasībām, kas uzskaitītas I pielikuma A un B daļā.

4. Dalībvalstis saskaņā ar I pielikuma C daļu valsts vai reģiona līmenī nosaka aizsargājošās prakses, kas lauksaimniekiem un citiem labuma guvējiem, kuri saņem 2. punktā minēto atbalstu, jāpiekopj, lai sasniegtu šādus mērķus:
  - (a) ar oglekli bagātu augšņu, ainavas iezīmju un ilggadīgo zālāju aizsardzība lauksaimniecības platībā;

- (b) augsnes aizsardzība pret eroziju, augsnes potenciāla saglabāšana, augsnes organiskās vielas saglabāšana, arī izmantojot augmaiņu vai kultūraugu dažādošanu, kā arī aizsardzība pret rugāju dedzināšanu aramzemē;
  - (c) ūdensteču un pazemes ūdeņu aizsardzība pret piesārņojumu un noteci.
5. Dalībvalstis VRP plānā iekļauj aprakstu par aizsargājām praksēm, kas noteiktas katram no 4. punktā minētajiem mērķiem, un aprakstā iekļauj to teritoriālo darbības jomu, lauksaimniekus un citus labuma guvējus, uz kuriem prakse attiecas, un aizsargājās prakses kopsavilkumu. Aizsargājošo prakšu noteikšanā dalībvalstis pēc iespējas ņem vērā 2. pantā minētos valstīm adresētos ieteikumus par KLP. Dalībvalstis aizsargājās prakses pielāgo dažādām zemes apsaimniekošanas sistēmām un dažādiem vidiskajiem un klimatiskajiem apstākļiem savā teritorijā.
  6. Uzskata, ka lauksaimnieki, kuriem visa saimniecība ir sertificēta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/848<sup>12</sup>, piekopj VRP plānos noteiktās aizsargājās prakses 4. punkta b) un c) apakšpunktā minēto mērķu sasniegšanas vajadzībām.
  7. Kad dalībvalstis nosaka 4. punktā minētās aizsargājās prakses, tās savā VRP plānā var paredzēt īpašus atbrīvojumus no minētajām aizsargājām praksēm, pamatojoties uz objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem, piemēram, kultūraugiem, augsnes tiptiem un lauksaimniecības sistēmām vai ilggadīgo zālāju postījumiem, ko cita starpā nodarījuši savvaļas dzīvnieki vai invazīvas sugas. Minētos īpašos atbrīvojumus ierobežo to aptvertās platības ziņā, tos nosaka tikai tādā gadījumā un apmērā, kādā tie vajadzīgi, lai risinātu konkrētas minēto prakšu piemērošanā konstatētas problēmas, tie nekavē 4. punktā izklāstīto mērķu sasniegšanu un nekropļo konkurenci.
  8. Dalībvalstis drīkst piešķirt pagaidu atkāpes no aizsargājām praksēm, ja laikapstākļi neļauj lauksaimniekiem un citiem labuma guvējiem minētās prakses īstenot vai ja minēto aizsargājošo prakšu īstenošana kavētu 4. punktā izklāstīto mērķu sasniegšanu. Dalībvalstis nodrošina, ka pagaidu atkāpju tvērums un ilgums ir ierobežots līdz nepieciešamajam apmēram, tās piešķir, pamatojoties uz objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem, tās nekavē 4. punktā izklāstīto mērķu sasniegšanu un nekropļo konkurenci.
  9. Dalībvalstis 10. panta 1. punkta a) apakšpunktā minēto agrovides un klimata darbību pārvaldības prakses, kas veicina šā panta 4. punktā izklāstīto mērķu sasniegšanu, var atzīt par līdzvērtīgām attiecīgajām aizsargājām praksēm, kas, ievērojot minēto punktu, noteiktas VRP plānā. Dalībvalstis var uzskatīt, ka lauksaimnieki un citi labuma guvēji, kas apņemas īstenot minētās līdzvērtīgās prakses, piekopj attiecīgo aizsargājošo praksi.

#### *4. pants*

##### ***Vides un klimata prioritārās jomas***

1. Dalībvalstis sniedz lauksaimniekiem un citiem labuma guvējiem atbalstu vismaz katrā no šādām vides un klimata prioritārajām jomām:

---

<sup>12</sup> Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/848 (2018. gada 30. maijs) par bioloģisko ražošanu un bioloģisko produktu marķēšanu un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 834/2007 (OV L 150, 14.6.2018., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/848/oj>).

- (a) pielāgošanās klimata pārmaiņām un ūdensapgādes noturība;
- (b) klimata pārmaiņu mīkstināšana, kas ietver oglekļa piesaistīšanu un atjaunīgās enerģijas, arī biogāzes, ražošanu lauku saimniecībā;
- (c) augsnes veselība;
- (d) biodaudzveidības saglabāšana, piemēram, dzīvotņu vai sugu saglabāšana, ainavas iezīmju saglabāšana, pesticīdu lietojuma samazināšana;
- (e) bioloģiskās lauksaimniecības attīstība;
- (f) dzīvnieku veselība un labturība.

Dalībvalstis, kurās ir platības, ko ietekmē nitrātu pārpalikuma izraisīts ūdens piesārņojums, sniedz lauksaimniekiem atbalstu lopkopības sistēmu ekstensifikācijai vai darbības dažādošanai, kuras rezultātā pievēršas citām lauksaimnieciskām darbībām.

2. Katrā no 1. punktā minētajām prioritārajām jomām atbalstu sniedz saskaņā ar 9., 10. un 13. pantā izklāstītajiem nosacījumiem.

#### *5. pants*

##### *Atbalsta veidi*

1. Tiek noteiktas šādas KLP intervences:
  - (a) degresīvs platībatkarīgais ienākumu atbalsts;
  - (b) saistītais ienākumu atbalsts;
  - (c) kultūratkarīgais maksājums par kokvilnu;
  - (d) maksājumi par dabas radītiem un citiem apgabalam specifiskiem ierobežojumiem;
  - (e) atbalsts par traucēkļiem, kas izriet no noteiktām obligātajām prasībām;
  - (f) agrovides un klimata darbības;
  - (g) maksājumi mazajiem lauksaimniekiem;
  - (h) atbalsts riska pārvaldības instrumentiem;
  - (i) atbalsts lauksaimnieku un meža tiesisko valdītāju investīcijām;
  - (j) atbalsts gados jaunu lauksaimnieku, jaunsaimnieku, lauku jaunuzņēmumu darbības uzsākšanai un mazo lauku saimniecību attīstībai;
  - (k) atbalsts lauku saimniecību atspaida pakalpojumiem;
  - (l) LEADER;
  - (m) atbalsts zināšanu kopīgošanai un inovācijai lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un lauku apvidos;
  - (n) teritoriālās un vietējās sadarbības iniciatīvas;
  - (o) intervences tālākajos reģionos;
  - (p) intervences Egejas jūras nelielajās salās;

- (q) skolu apgādes programma, kas minēta Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1308/2013<sup>13</sup> I sadaļas II daļas IIa nodaļā;
  - (r) intervences konkrētās nozarēs, kas minētas Regulas (ES) Nr. 1308/2013 I sadaļas II daļas IIa nodaļā;
  - (s) maksājumi lauksaimniekiem krīzes situācijā.
2. Intervences, kas minētas 1. punkta a)–k) apakšpunktā, un intervences konkrētās nozarēs, kas minētas Regulas (ES) Nr. 1308/2013 I sadaļas II daļas IIa nodaļā, ir ienākumu atbalsta intervences, kas no fonda finansējamas saskaņā ar Regulas (ES) [...] [VRP] 10. panta 2. punkta a) apakšpunkta otro daļu.
  3. Atbalstu saskaņā ar šo regulu nevar saņemt par tādu šķirņu kaņepju audzēšanu, kuru tetrahidrokanabinola (*THC*) saturs pārsniedz 0,3 %.

## *6. pants*

### ***Degresīvs platībatkarīgais ienākumu atbalsts***

1. Lai segtu ienākumu vajadzības, dalībvalstis lauksaimniekiem sniedz platībatkarīgu ienākumu atbalstu par atbalsttiesīgiem hektāriem.
2. Maksājumu par atbalsttiesīgu hektāru, pamatojoties uz objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem, diferencē pa lauksaimnieku grupām vai ģeogrāfiskajiem apgabaliem. Lauksaimnieku grupas vai ģeogrāfiskie apgabali, uz kuru pamata maksājumi tiek diferencēti, nosaka, pamatojoties uz lauksaimnieku ienākumiem no lauksaimnieciskās darbības reprezentatīvā atsaucē periodā.  

Kad dalībvalstis maksājumus diferencē, tās atbalstu vērš uz lauksaimniekiem, kam tas vajadzīgs visvairāk, jo īpaši gados jauniem lauksaimniekiem un jaunsaimniekiem, sievietēm, ģimenes vai mazajiem lauksaimniekiem, lauksaimniekiem, kas nodarbojas gan ar augkopību, gan lopkopību, vai lauksaimniekiem apgabalos, kuros ir dabas radīti vai citi apgabalam specifiski ierobežojumi un kuri noteikti saskaņā ar 8. pantu.

Maksājumu diferencēšana var izpausties kā ikgadēji fiksētas summas maksājumi, kas pilnībā vai daļēji aizstāj platībatkarīgo ienākumu atbalstu par atbalsttiesīgu hektāru. Gados jauniem lauksaimniekiem domātu atbalstu par atbalsttiesīgu hektāru dalībvalstis palielina.
3. Saskaņā ar 2. punktu noteikto maksājumu kopsummu uz vienu lauksaimnieku pakāpeniski samazina saskaņā ar šādiem noteikumiem:
  - (a) ja lauksaimniekam piešķiramā platībatkarīgā ienākumu atbalsta summa ir no 20 000 EUR līdz 50 000 EUR, dalībvalstis lauksaimniekam piešķiramā platībatkarīgā ienākumu atbalsta ikgadējo summu, kas pārsniedz 20 000 EUR, samazina par 25 %;
  - (b) ja lauksaimniekam piešķiramā platībatkarīgā ienākumu atbalsta summa ir lielāka par 50 000 EUR, bet mazāka par 75 000 EUR, dalībvalstis lauksaimniekam piešķiramā platībatkarīgā ienākumu atbalsta ikgadējo summu, kas pārsniedz 50 000 EUR, samazina par 50 %;

<sup>13</sup> Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1308/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007 (OV L 347, 20.12.2013., 671. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj>).

- (c) ja lauksaimniekam piešķiramā platībatkarīgā ienākumu atbalsta summa pārsniedz 75 000 EUR, dalībvalstis lauksaimniekam piešķiramā platībatkarīgā ienākumu atbalsta ikgadējo summu, kas pārsniedz 75 000 EUR, samazina par 75 %.
4. Platībatkarīgā ienākumu atbalsta kopsumma nepārsniedz 100 000 EUR uz vienu lauksaimnieku gadā. Juridiskas personas vai juridisku personu grupu gadījumā noteiktais maksimums aptver visas saimniecības, kas ir vienas juridiskas vai fiziskas personas kontrolē.
5. Dalībvalstis nodrošina, ka atbalstu saskaņā ar šo pantu pirmām kārtām piešķir lauksaimniekiem, kuri savā saimniecībā veic lauksaimniecisku darbību un aktīvi iesaistās pārtikas nodrošināšanā. Par lauksaimniekiem uzskata arī mazos lauksaimniekus, kuru galvenā darbība nav lauksaimniecība, bet kuri lauksaimnieciskās darbības veic vismaz minimālajā apmērā, kādu noteikušas dalībvalstis.
6. Dalībvalstis nodrošina, ka vēlākais līdz 2032. gadam pieteikuma iesniedzēji, kuri sasniedz valsts tiesību aktos noteikto pensionēšanās vecumu un saņem izdienas pensiju, atbalstu saskaņā ar šo pantu vairs nesaņem.
7. Dalībvalstis nodrošina, ka atbalsttiesīgais hektārs aptver tikai tādas platības, kas ir lauksaimnieku rīcībā un ietver:
- (a) lauksaimniecības platības, kurās lauksaimnieciska darbība notiek lauksaimnieka kontrolē pārvaldības, ieguvumu un finanšu risku ziņā. Ja šajās platībās veic arī nelauksaimnieciskas darbības, lauksaimnieciskā darbība tajās dominē;
  - (b) platības, par kurām sniedz atbalstu saskaņā ar 5. panta 1. punkta a) un g) apakšpunktu vai ilgtspēju sekmējošu ienākumu pamatatbalstu saskaņā ar Regulas (ES) 2021/2115 III sadaļas II nodaļas 2. iedaļas 2. apakšiedaļu, ja lauksaimnieciskā darbība netiek veikta tādu saistību un pienākumu dēļ, kas izriet no Savienības vai valsts intervencēm vai citām programmām, kuras nāk par labu 4. pantā minētajām KLP vides un klimata prioritārajām jomām;
  - (c) dalībvalstis var nolemt "atbalsttiesīgajā hektārā" iekļaut ainavas iezīmes, uz kurām b) apakšpunktā minētās saistības un shēmas neattiecas, ar noteikumu, ka šīs ainavas iezīmes būtiski nekavē lauksaimnieciskās darbības veikšanu un lauksaimniecības zemes gabalā nav dominējošas.

## *7. pants*

### ***Maksājumi mazajiem lauksaimniekiem***

1. Dalībvalstis mazajiem lauksaimniekiem, ko definējušas dalībvalstis, sniedz ienākumu atbalstu, kas aizstāj saskaņā ar 5. panta 1. punkta a), b) un d) apakšpunktā minētajām intervencēm piešķiramu atbalstu. Dalībvalstis šo intervenci savā VRP plānā atzīmē kā lauksaimniekiem fakultatīvu.

Dalībvalstis nodrošina, ka atbalstu saskaņā ar šo pantu pirmām kārtām piešķir lauksaimniekiem, kuri savā saimniecībā veic lauksaimniecisku darbību un aktīvi iesaistās pārtikas nodrošināšanā.

Gada maksājums katram mazajam lauksaimniekam nepārsniedz 3000 EUR.

2. Dalībvalstis drīkst diferencēt atbalstu, ko saskaņā ar šo pantu piešķir dažādām lauksaimnieku grupām vai ģeogrāfiskajiem apgabaliem.

#### 8. pants

##### ***Maksājumi par dabas radītiem vai citiem apgabalam specifiskiem ierobežojumiem***

1. Dalībvalstis sniedz atbalstu, kas lauksaimniekiem kompensē dabas radītus vai citus apgabalam specifiskus ierobežojumus.
2. Maksājumu par apgabaliem, kuros ir dabas radīti un citi specifiski ierobežojumi, var piešķirt attiecībā uz apgabaliem, kas:
  - (a) tikuši noteikti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1305/2013<sup>14</sup> 32. pantu;
  - (b) ir noteikti no jauna, ņemot vērā dalībvalstu definētos specifiskos ierobežojumus, un iekļauti VRP plānā.

Dalībvalstis saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1305/2013 32. panta 3. punktā izklāstītajiem nosacījumiem var veikt precizēšanu, lai kādas platības izslēgtu no apgabaliem, kas noteikti saskaņā ar pirmās daļas a) un b) apakšpunktu.

Saskaņā ar pirmās daļas b) apakšpunktu noteikto apgabalu platība nepārsniedz 2 % no izmantotās lauksaimniecības zemes platības attiecīgajā dalībvalstī.

3. Maksājumi par atbalsttiesīgu hektāru nepārsniedz papildu izmaksas vai ienākumu zaudējumus, kas saistīti ar lauksaimniecisko ražošanu noteiktajos apgabalos salīdzinājumā ar ražošanu šādi nenoteiktos apgabalos.

#### 9. pants

##### ***Atbalsts par traucēkļiem, kas izriet no noteiktām obligātajām prasībām***

1. Dalībvalstis platībatkarīgu atbalstu lauksaimniecības un meža platībām var piešķirt par traucēkļiem, kas rodas, īstenojot:
  - (a) Padomes Direktīvu 92/43/EEK<sup>15</sup> un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/147/EK<sup>16</sup>;
  - (b) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/60/EK<sup>17</sup>.

Papildus pirmās daļas a) apakšpunktā minētajām platībām dalībvalstis var nolemt piešķirt atbalstu citām norobežotām dabas aizsardzības teritorijām, kurās lauksaimniecībai vai mežsaimniecībai piemēro vidiskus ierobežojumus, kas palīdz

---

<sup>14</sup> Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1305/2013 (2013. gada 17. decembris) par atbalstu lauku attīstībai no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1698/2005 (OV L 347, 20.12.2013., 487. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1305/oj>).

<sup>15</sup> Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību (OV L 206, 22.7.1992., 7. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

<sup>16</sup> Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/147/EK (2009. gada 30. novembris) par savvaļas putnu aizsardzību (OV L 20, 26.1.2010., 7. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj>).

<sup>17</sup> Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (OV L 327, 22.12.2000., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj>).

īstenot Direktīvas 92/43/EEK 10. pantu, ja šādas platības neaizņem vairāk kā 5 % no *Natura 2000* teritorijām, kuras ietilpst VRP plānā.

2. Maksājumus saskaņā ar šo pantu drīkst piešķirt lauksaimniekiem, meža tiesiskajiem valdītājiem un to apvienībām.
3. Maksājumus saskaņā ar šo pantu dalībvalstis drīkst piešķirt tikai tādēļ, lai labuma guvējiem pilnībā vai daļēji kompensētu papildu izmaksas un negūtos ienākumus, ieskaitot darījumu izmaksas, kas saistīti ar obligāto prasību ievērošanu un izriet no Savienības tiesību aktu un 1. punkta pirmajā daļā minēto noteikumu īstenošanas.

## *10. pants*

### ***Agrovides un klimata darbības***

1. Dalībvalstis nodrošina stimulus šādām klimatam, videi, dzīvnieku veselībai un labturībai un ilgtspējīgai mežsaimniecībai labvēlīgām darbībām:
  - (a) brīvprātīgas pārvaldības saistības, ko uzņēmušies lauksaimnieki un citi labuma guvēji, kas ietver saistības piekopt bioloģisko lauksaimniecību un ekstensificēt lopkopību un ko nosaka un īsteno saskaņā ar 3. punktu;
  - (b) brīvprātīga pāreja uz noturīgām ražošanas sistēmām, kuru lauksaimnieki īsteno saimniecības vai saimniecības daļas līmenī, kura ietver pāreju uz bioloģisko lauksaimniecību un lopkopības sistēmu ekstensifikāciju un kuru nosaka un īsteno saskaņā ar 4. punktu.
2. Katra dalībvalsts abu 1. punktā minēto darbības veidu satvarā sniedz atbalstu bioloģiskajai lauksaimniecībai, kas sertificēta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/848<sup>18</sup>, un ekstensīvas lopkopības sistēmām.
3. Šā panta 1. punkta a) apakšpunktā minētās pārvaldības saistības var būt gada vai daudzgadu saistības, un tām jo īpaši var būt šādi mērķi:
  - (a) ūdens kvalitātes aizsardzība un ūdens resursu noslogojuma mazināšana, augsnes aizsardzība, barības vielu apsaimniekošana, biodaudzveidības, arī ainavas iezīmju, saglabāšana un pesticīdu lietojuma samazināšana;
  - (b) klimata pārmaiņu mīkstināšana, kas ietver siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu un oglekļa sekvestrēšanu, pielāgošanās klimata pārmaiņām, kas ietver dzīvnieku un augu daudzveidības nodrošināšanu noturīgu ekosistēmu labā;
  - (c) dzīvnieku veselība un labturība, arī cīņa pret rezistenci pret antimikrobiāliem līdzekļiem;
  - (d) ģenētisko resursu ilgtspējīga izmantošana un attīstība vai
  - (e) meža vidiskie pakalpojumi un meža saglabāšana.
4. Atbalstu 1. punkta b) apakšpunktā minētajām pārejas darbībām piešķir, pamatojoties uz lauksaimnieka izstrādātu un dalībvalsts apstiprinātu pārejas rīcības plānu. Lai īstenotu atbalstu 1. punkta b) apakšpunktā minētajām pārejas darbībām, dalībvalstis

---

<sup>18</sup> Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/848 (2018. gada 30. maijs) par bioloģisko ražošanu un bioloģisko produktu marķēšanu un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 834/2007 (OV L 150, 14.6.2018., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/848/oj>).

VRP plānā apraksta ražošanas sistēmas, kuras tās uzskata par klimatam un videi labvēlīgām.

Dalībvalstis atbalstu lauksaimniekiem izmaksā pa daļām visā pārejas rīcības plāna īstenošanas laikā. Pēdējo maksājumu izmaksā ar nosacījumu, ka pārejas rīcības plāna īstenošana ir pabeigta. Ja lauksaimnieks pārejas rīcības plānu neīsteno, dalībvalstis nodrošina maksājumu atgūšanu.

5. Dalībvalstis atbalstu piešķir tikai par tādām 1. punkta a) apakšpunktā minētām pārvaldības saistībām, kas pārsniedz attiecīgās tiesību aktos noteiktās pārvaldības prasības, kuras uzskaitītas I pielikuma A daļā, un attiecīgās minimālās prasības par mēslošanas un augu aizsardzības līdzekļu izmantošanu, dzīvnieku labturību un citas attiecīgās obligātās prasības, kas noteiktas valsts un Savienības tiesību aktos.

Tomēr, ja valsts tiesību aktos ir noteiktas prasības, kas pārsniedz atbilstošās obligātās minimālās prasības, kuras noteiktas Savienības tiesību aktos, atbalstu var piešķirt par tādām 1. punkta a) apakšpunktā minētām pārvaldības saistībām, kas palīdz panākt atbilstību minētajām prasībām.

## *11. pants*

### *Saistītais ienākumu atbalsts*

1. Dalībvalstis sniedz saistīto ienākumu atbalstu lauksaimniekiem konkrētos lauksaimniecības nozarēs un par produktiem, kas attiecīgā gadījumā noteikti saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1308/2013 I pielikumu, vai par konkrētiem saimniekošanas veidiem, kuri saskaras ar grūtībām un ir svarīgi sociālekonomisku vai vidisku apsvērumu dēļ.

Saistīto ienākumu atbalstu piešķir kā ikgadēju maksājumu par atbalsttiesīgu hektāru vai par dzīvnieku, vai par dzīvnieka ekvivalentu, kas noteikts saskaņā ar II pielikumu.

Atbalstu par hektāru veicama maksājuma veidā dalībvalstis drīkst piešķirt tikai par platībām, kuras saskaņā ar 6. panta 7. punktu ir atzītas par atbalsttiesīgiem hektāriem.

Atbalsts, ko piešķir kā maksājumu par hektāru, var ietvert atbalstu par īscirtmeta atvasājumiem, stiebrzālēm un citiem lopbarības zālaugiem. Tabakas un vīna nozarei atbalstu nepiešķir.

Atbalstu, ko piešķir kā maksājumu par dzīvnieku, piešķir tikai liellopu un teļa gaļas, piena un piena produktu, aitas un kazas gaļas, biškopības produktu un zīdītārpilņu nozarē.

2. Šā panta 1. punktā minēto atbalstu, pamatojoties uz objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem, piešķir papildienākumu vajadzību segšanai.
3. Kad dalībvalstis plāno 1. punktā minēto atbalstu, tās minimalizē savu atbalsta lēmumu iespējamo ietekmi uz iekšējo tirgu.
4. Attiecībā uz atbalstu, ko lopkopības sektoriem piešķir kā maksājumu par dzīvnieku, dalībvalstis ņem vērā ietekmi uz vidi, arī nosakot maksimālā ganāmpulka blīvuma kritērijus nitrātijutīgās zonās.

## 12. pants

### ***Atbalsts dalībai riska pārvaldības instrumentos***

1. Dalībvalstis lauksaimniekiem sniedz atbalstu dalībai riska pārvaldības instrumentos. Dalībvalstis nodrošina, ka ar atbalstu sedz tikai tādus zaudējumus, kas pārsniedz sliekšņvērtību, proti, vismaz 20 % no lauksaimnieka gada vidējās produkcijas vai ienākumiem iepriekšējo triju gadu laikposmā vai no trīs gadu vidējās vērtības iepriekšējo piecu gadu laikposmā, no kura izslēgti augstākā un zemākā rādītāja gadi.  
Atkāpjoties no pirmās daļas, dalībvalstis, kuras VRP plānā pierāda, ka pastāv valsts sistēmas, kas lauksaimniekiem nodrošina riska segumu, ir atbrīvotas no pienākuma savā VRP plānā iekļaut riska pārvaldības instrumentiem domātas intervences saskaņā ar šo pantu.
2. Nozariskie ražošanas riska pārvaldības instrumenti aprēķina zaudējumus saimniecības līmenī, saimniecības darbības līmenī attiecīgajā nozarē vai attiecībā uz konkrētu apdrošināto platību.  
Attiecībā uz ilggadīgiem stādījumiem un citos pamatotos gadījumos, kad pirmajā daļā minētās aprēķina metodes nav piemērotas, dalībvalstis var paredzēt zaudējumu aprēķināšanas metodes, kuras pamatā ir lauksaimnieka gada vidējā produkcija vai ienākumi laikposmā, kurš nepārsniedz astoņus gadus un no kura izslēgti augstākā un zemākā rādītāja gadi.
3. Gados jauno lauksaimnieku un jaunsaimnieku zaudējumu aprēķināšanai dalībvalstis drīkst izmantot citu piemērotu metodi.
4. Dalībvalstis savā VRP plānā nosaka zaudējumu aprēķināšanas metodiku un faktorus, kas iedarbina kompensācijas mehānismu. Dalībvalstis nodrošina, ka netiek pieļauta pārmērīga kompensēšana, kas izriet no šajā pantā paredzētu intervenču kombinēšanas ar citām publiskām vai privātām riska pārvaldības shēmām.

## 13. pants

### ***Atbalsts lauksaimnieku un meža tiesisko valdītāju investīcijām***

1. Saskaņā ar šo pantu dalībvalstis piešķir atbalstu par ienesīgām un neienesīgām investīcijām, kas sniedz pienācīgu vispārēju ieguldījumu lauksaimniecības, pārtikas sistēmu, mežsaimniecības un lauku apvidu noturībā, it īpaši klimata un ūdensapgādes noturībā. Dalībvalstis savos VRP plānos paskaidro, kā tās plāno šādu atbalstu piešķirt.
2. Saimniecībām, kuras pārsniedz noteiktu lielumu, kas dalībvalstīm jānosaka savos VRP plānos, atbalstu mežsaimniecības nozarē piešķir ar nosacījumu, ka ir iesniegta attiecīga informācija, kura iekļauta meža apsaimniekošanas plānā vai līdzvērtīgā instrumentā, kas ir saskanīgs ar ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu, kura definēta *Forest Europe* pieņemto Vispārējo pamatnostādņu par ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu Eiropā jaunākajā redakcijā.
3. Atbalstu investīcijām tāda lauksaimnieciskās vai mežsaimnieciskās ražošanas potenciāla atjaunošanā, ko izpostījušas dabas katastrofas, nelabvēlīgi klimatiskie notikumi vai katastrofāli notikumi, piešķir tikai tad, ja attiecīgā notikuma rezultātā ir iznīcināti vismaz 30 % lauksaimnieciskās ražošanas potenciāla vai vismaz 20 % mežsaimnieciskās ražošanas potenciāla.

4. Dalībvalstis izveido neattiecināmu investīciju un izdevumu kategoriju sarakstu, kurā iekļauj vismaz šādus elementus:
- (a) lauksaimnieciskās ražošanas tiesību iegāde;
  - (b) zemes iegāde par summu, kas pārsniedz 10 % no attiecīgās operācijas kopējiem attiecināmajiem izdevumiem, izņemot zemes iegādi vides saglabāšanas un ar oglekli bagātas augsnes saglabāšanas nolūkā;
  - (c) dzīvnieku iegāde un viengadīgu augu iegāde un stādīšana nolūkā, kas nav:
    - i) lauksaimnieciskā vai mežsaimnieciskā potenciāla atjaunošana pēc dabas katastrofas, nelabvēlīgiem klimatiskiem notikumiem vai katastrofāliem notikumiem,
    - ii) lauksaimniecības dzīvnieku aizsardzība pret lielajiem plēsējiem vai izmantošana mežsaimniecībā tehnikas vietā,
    - iii) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/1012<sup>19</sup> 2. panta 24. punktā definēto apdraudēto šķirņu audzēšana 10. panta 1. punkta a) apakšpunktā minēto pārvaldības saistību satvarā,
    - iv) augstas ģenētiskās vērtības liellopu, aitu vai kazu tīršķirnes dzīvnieku audzēšana vaislai ar mērķi uzlabot lauksaimniecības dzīvnieku ganāmpulku kvalitāti un produktivitāti vai saglabāt retas vai vietējās šķirnes,
    - v) ģenētiskās erozijas apdraudētu augu šķirņu saglabāšana 10. panta 1. punkta a) apakšpunktā minēto saistību satvarā;
  - (d) parāda procenti, izņemot attiecībā uz dotācijām, kas piešķirtas kā procentu likmes subsīdijas vai garantijas maksas subsīdijas.
5. Atkāpjoties no 4. punkta a), b) un c) apakšpunkta, minēto prasību nepiemēro, ja atbalstu sniedz, izmantojot finanšu instrumentus.
6. Ja Savienības tiesību akti lauksaimniekiem uzliek jaunas prasības, atbalstu var piešķirt minēto prasību izpildei vajadzīgām investīcijām, ilgākais, 36 mēnešus no dienas, kad prasības saimniecībai kļuvušas obligātas.
7. Saskaņā ar šo punktu dalībvalstis maksājumus drīkst piešķirt tikai tādēļ, lai labuma guvējiem pilnībā vai daļēji kompensētu papildu izmaksas, kas saistītas ar atbilstību minētajām prasībām.

Gados jauniem lauksaimniekiem, kas pirmo reizi dibina lauku saimniecību kā saimniecības vadītāji, atbalstu investīcijām, kuru mērķis ir panākt atbilstību Savienības tiesību aktu prasībām, var piešķirt ne ilgāk kā 36 mēnešus no darbības sākšanas dienas vai līdz 14. panta 3. punktā minētajā uzņēmējdarbības plānā noteikto darbību pabeigšanai. Saskaņā ar šo punktu dalībvalstis maksājumus drīkst piešķirt tikai tādēļ, lai labuma guvējiem pilnībā vai daļēji kompensētu papildu izmaksas, kas saistītas ar atbilstību minētajām prasībām.

<sup>19</sup> Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/1012 (2016. gada 8. jūnijs) par zootehniskajiem un ģeoloģiskajiem nosacījumiem dzīvnieku audzēšanai, tīršķirnes vaislas dzīvnieku, krustojuma vaislas cūku un to reproduktīvo produktu tirdzniecībai Savienībā un ieviešanai tajā, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 652/2014, Padomes Direktīvas 89/608/EEK un 90/425/EEK un atceļ konkrētus aktus dzīvnieku audzēšanas jomā ("Dzīvnieku audzēšanas regula") (OV L 171, 29.6.2016., 66. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/1012/oj>).

#### 14. pants

##### ***Gados jauno lauksaimnieku darbības uzsākšana, lauku jaunuzņēmumu izveide un mazo lauku saimniecību attīstība***

1. Atbalstu gados jaunu lauksaimnieku darbības uzsākšanai un lauku jaunuzņēmumu izveidei, arī jaunsaimnieku darbības uzsākšanai, dalībvalstis sniedz saskaņā ar šajā pantā izklāstītajiem nosacījumiem un tā, kā sīkāk precizēts to VRP plānos.
2. Dalībvalstis atbalstu saskaņā ar šo pantu drīkst piešķirt tikai tādēļ, lai palīdzētu:
  - (a) gados jauniem lauksaimniekiem, kuri atbilst nosacījumiem, ko dalībvalstis savos VRP plānos noteikušas saskaņā ar Regulas (ES) [...] [VRP] 4. panta 22. punkta d) apakšpunktu, uzsākt darbību;
  - (b) izveidot lauku jaunuzņēmumus, kas saistīti ar lauksaimniecību vai mežsaimniecību, arī jaunsaimniekiem uzsākt darbību, vai lauku saimniecībām dažādot mājsaimniecības ienākumus, uzsākot nelauksaimnieciskas darbības;
  - (c) izveidot lauku jaunuzņēmumus;
  - (d) mazām lauku saimniecībām, ko definējušas dalībvalstis, attīstīt uzņēmējdarbību.
3. Dalībvalstis nosaka uzņēmējdarbības plāna saturiskos elementus un iesniegšanas nosacījumus, kas labuma guvējiem jāizpilda, lai saņemtu atbalstu saskaņā ar šo pantu.
4. Atbalstu dalībvalstis piešķir fiksētu summu vai finanšu instrumentu, vai to abu kombinācijas veidā. Atbalsta maksimālā summa nepārsniedz 300 000 EUR, un to var diferencēt saskaņā ar objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem.

#### 15. pants

##### ***Paaudžu nomaiņas stratēģija***

Lai uzlabotu gados jauniem lauksaimniekiem paredzēto šīs regulas intervenču un valsts iniciatīvu efektivitāti un saskaņotību, dalībvalstis savos VRP plānos ietver Paaudžu nomaiņas stratēģiju lauksaimniecībā. Stratēģijā iekļauj:

- (a) novērtējumu par pašreizējo demogrāfisko situāciju lauksaimniecības nozarē;
- (b) identificētos gados jauno lauksaimnieku ienākšanas šķēršļus un to pārvarēšanai ierosinātās valsts iniciatīvas un pasākumus;
- (c) aprakstu par to, kā gados jauniem lauksaimniekiem domātais starta komplekts, kas minēts 16. pantā, tiks izmantots valsts kontekstā;
- (d) sinerģijas starp VRP plānā izklāstītajiem pasākumiem, kuri veicina paaudžu nomaiņu.

## 16. pants

### **Gados jauno lauksaimnieku starta komplekts**

1. Saskaņā ar 15. pantā minēto Paaudžu nomaiņas stratēģiju lauksaimniecībā gados jauno lauksaimnieku starta komplekts ietver šādus pasākumus:
  - (a) ar 14. pantu saskanīgs atbalsts gados jauno lauksaimnieku darbības uzsākšanai;
  - (b) ar 6. pantu saskanīgs regresīvs platībatkarīgais ienākumu atbalsts, kas domāts gados jauniem lauksaimniekiem;
  - (c) ar 7. pantu saskanīgs atbalsts mazajiem lauksaimniekiem, kas vērsts uz gados jauniem lauksaimniekiem;
  - (d) investīciju atbalsts, kas gados jauniem lauksaimniekiem paredz augstākas intensitātes atbalstu;
  - (e) iespējas finansēt investīcijas, ko gados jaunie lauksaimnieki īsteno, izmantojot finanšu instrumentus saskaņā ar Regulas (ES) [...] [VRP] 71. pantu;
  - (f) atbalsts lauku jaunuzņēmumiem;
  - (g) sadarbības intervences, kas ar EIP-AGRI darbības grupu projektiem saskaņā ar šīs regulas 19. pantu un Regulas (ES) [...] [VRP] 74. pantu atvieglo piekļuvi inovācijai;
  - (h) sadarbības intervences, kas saskaņā ar Regulas (ES) [...] [VRP] 74. pantu veicina paaudžu sadarbību, arī lauku saimniecību pēctecību;
  - (i) ar 17. pantu saskanīgs atbalsts lauku saimniecību atspaida pakalpojumiem;
  - (j) piekļuve ar 20. pantu saskanīgiem konsultāciju pakalpojumiem un apmācības programmām, kas īpaši pielāgotas gados jauno lauksaimnieku vajadzībām.
2. Dalībvalstis 1. punktā minēto pasākumu izstrādē integrē saiknes un sinerģiju ar citiem pasākumiem, kas iekļauti to VRP plānos, jo īpaši attiecībā uz pasākumiem, kuri veicina paaudžu pēctecību un paaudžu nomaiņu, investīcijas lauku jaunuzņēmumos vai piekļuvi finanšu instrumentiem un to izmantošanu.
3. Lai atvieglotu piekļuvi 1. punktā minētajām intervencēm, dalībvalstis izveido vienotu piekļuves punktu, kas domāts gados jauniem lauksaimniekiem un cita starpā var sniegt informāciju par atbalsta iespējām un procedūrām un atvieglot ienākšanu un darbības uzsākšanu lauksaimniecības nozarē, ieskaitot finansējuma pieteikumu iesniegšanu un norādījumu saņemšanu.

## 17. pants

### **Lauku saimniecību atspaida pakalpojumi**

1. Dalībvalstis var sniegt atbalstu lauku saimniecību atspaida pakalpojumiem, kas ļauj lauksaimniekiem paņemt atvaļinājumu slimības, bērna piedzimšanas, bērnu un citu ģimenes locekļu aprūpes, brīvdienu un līdzīgu dzīves notikumu laikā, kā arī mācību gadījumā, kā sīkāk noteikts to VRP plānos.
2. Šis atbalsts sedz tikai lauku saimniecību atspaida pakalpojumu izveidi un to darbinieku algas, kuri uz ierobežotu laiku aizstāj lauku saimniecības tiesisko valdītāju.

## 18. pants

### **LEADER**

1. Dalībvalstis sniedz *LEADER* atbalstu, kas vajadzīgs, lai saskaņā ar nosacījumiem, kuri paredzēti Regulas (ES) [...] [NRP] 76. pantā un sīkāk precizēti dalībvalstu VRP plānos, sagatavotu un īstenotu *LEADER* vietējās attīstības stratēģijas.
2. Dalībvalstis atbalsta *LEADER* vismaz lauku apvidos, kuros ir īpaši traucēkli, ko dalībvalstis definējušas VRP plānos.
3. Dalībvalstis ar *LEADER* starpniecību sniedz atbalstu vietējo rīcības grupu īstenotiem projektiem, kas saistīti ar jaunuzņēmumiem, spēju pievienot vērtību pārveides procesā, lauku saimniecības darbību dažādošanu, ieskaitot agrotūrismu, lauksaimniecības produktu tiešo pārdošanu un inovāciju.
4. *LEADER* sniegtais atbalsts ir vērsts uz lauku attīstības jomām ar pievienoto vērtību lauksaimniekiem un meža tiesiskajiem valdītājiem, piemēram, lauku apvidu sociālo, vidisko, digitālo un ekonomisko pārveidi, lauku iedzīvotāju labbūtības uzlabošanu, sociālā kapitāla stiprināšanu.

## 19. pants

### **Atbalsts zināšanu kopīgošanai un inovācijai lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un lauku apvidos**

1. Atbalstu zināšanu kopīgošanai un inovācijai lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un lauku apvidos dalībvalstis sniedz saskaņā ar šajā pantā izklāstītajiem nosacījumiem. Dalībvalstis sniedz atbalstu:
  - (a) EIP-AGRI darbības grupu projektu izstrādei un īstenošanai, kā arī darbībām, kas nodrošina projektu rezultātu plašāku ieviešanu;
  - (b) darbībām, kas veicina inovāciju, apmācību un konsultācijas, prasmju attīstību, konsultāciju pakalpojumus un citus zināšanu kopīgošanas un informācijas izplatīšanas veidus.Atbalstu konsultāciju pakalpojumiem piešķir tikai 20. panta 3. punktam atbilstošiem konsultāciju pakalpojumiem.
2. EIP-AGRI mērķis ir paātrināt inovāciju izstrādi un izmantošanu, lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un lauku apvidos uzlabojot zināšanu apmaiņu un veicinot sinerģiju starp politikām, aktoriem un instrumentiem. Tās darba rezultātus izplata un multiplicē, izmantojot LZIS.

#### EIP-AGRI:

- (a) atbalsta uz inovāciju vērstus sadarbības projektus, ko īsteno darbības grupas un kas balstās uz 4. punktā minēto interaktīvo inovācijas modeli;
- (b) pētniecību sasaista ar lauksaimniecības un mežsaimniecības praksi un zinātnieku aprindas informē par šādas prakses vajadzībām;
- (c) savieno inovācijas aktorus un projektus, jo īpaši ar Savienības un valstu KLP tīklu palīdzību;
- (d) popularizē inovatīvu risinājumu izmantošanu, izplatot informāciju un zināšanas, arī veicinot to apmaiņu lauksaimnieku starpā.

3. EIP-AGRI darbības grupu īstenotie projekti balstās uz interaktīvu inovācijas modeli, kas atbilst šādiem principiem:
  - (a) izstrādāt inovatīvus risinājumus, kuri vērsti uz lauksaimnieku, meža tiesisko valdītāju un lauku aktoru konkrētajām vajadzībām;
  - (b) pulcināt kopā partnerus ar komplementārām zināšanām, piemēram, akadēmiskās aprindas, pētniekus un lauksaimniekus, un attiecīgā gadījumā pārtikas ķēdes dalībniekus, un nodrošināt viņu aktīvu iesaistīšanos projektos;
  - (c) projektus kopīgi veido un par tiem kopīgi lemj projektos iesaistītie aktori, tos īsteno konsultatīvā veidā, turklāt nodrošinot izvēršanas potenciālu.

Dalībvalstis nodrošina, ka šajā punktā minēto projektu galvenie rezultāti tiek izplatīti, izmantojot uz praksi orientētus kanālus, ieskaitot valstu un Savienības KLP tīklus. Izplatītajā informācijā iekļauj projektu mērķus, līdzdalīgos partnerus, svarīgākās aplūkotās tematiskās jomas, projekta ģeogrāfisko atrašanās vietu, kopējo budžetu un projekta galīgo iznākumu, galveno uzmanību pievēršot praktiskajiem inovatīvajiem risinājumiem, kas projektā izstrādāti.

4. Atbalstu EIP-AGRI darbības grupu projektiem dalībvalstis var piešķirt ar šādiem nosacījumiem:
  - (a) atbalstu drīkst piešķirt, tikai balstoties uz apstiprinātu projekta plānu, kura pamatā ir 3. punktā minētie principi;
  - (b) darbības grupā, kas projektu īsteno, ir iesaistīti vismaz divi dažādi aktori, un tā palīdz sasniegt vienu vai vairākus ar KLP saistītos konkrētos mērķus, kas noteikti Regulas (ES) [...] [VRP] 3. panta d) punktā.

Dalībvalstis nosaka objektīvus kritērijus un pārredzamas prasības attiecībā uz EIP-AGRI darbības grupu sagatavojamo projektu plānu saturu, ilgumu, iesniegšanu un apstiprināšanu.

5. Dalībvalstis saskaņā ar šo pantu neatbalsta zināšanu kopīgošanu un inovāciju, kurā iesaistītas tikai pētnieciskas struktūras.

## *20. pants*

### ***Lauksaimniecisko zināšanu un inovācijas sistēmas un lauku konsultāciju pakalpojumi***

1. Katra dalībvalsts nodrošina, ka lauksaimniekiem un meža tiesiskajiem valdītājiem ir piekļuve inovācijai un ka viņu rīcībā laikus un efektīvi nonāk jaunas zināšanas, kas ļauj viņiem efektīvi ieviest inovatīvus un ilgtspējīgus risinājumus un gūt labumu no jaunākajām zināšanām lauksaimniecības nozarē.
2. Lai izpildītu 1. punktā noteikto prasību, katra dalībvalsts VRP plānā nosaka, kā inovācijas un jaunākās zināšanas sasniedz lauksaimniekus, jo īpaši ar Lauksaimniecisko zināšanu un inovāciju sistēmas (LZIS) starpniecību. LZIS iekļauj:
  - (a) kārtību, kas nodrošina efektīvas zināšanu plūsmas un sinerģiju starp konsultantiem, pētniekiem, praktiķiem, valsts KLP tīkliem un citām attiecīgām ieinteresētajām personām;
  - (b) darbības, kuru mērķis ir uzlabot lauksaimnieku un meža tiesisko valdītāju piekļuves objektīvām un kvalificētām konsultācijām;

- (c) atbalstu inovācijai kā daļai no lauku konsultāciju pakalpojumiem, jo īpaši atbalstu 19. pantā minētajām EIP-AGRI darbības grupām, arī 19. panta 4. punktā minētā interaktīvā inovācijas modeļa izmantošanai;
  - (d) plānu, kā uzlabot pētījumu rezultātu un inovatīvu un ilgtspējīgu risinājumu izplatīšanu un demonstrēšanu lauksaimniekiem, meža tiesiskajiem valdītājiem un citiem galalietotājiem plašā mērogā;
  - (e) VRP plānā izklāstītās intervences, ar kurām atbalsta LZIS darbību, jo īpaši 19. pantā minētās, un to komplementaritāti un saskaņotību ar attiecīgajām valsts līmeņa iniciatīvām un citiem attiecīgiem pasākumiem, kas izklāstīti VRP plānā;
  - (f) lauku konsultāciju pakalpojumu sniegšanas sistēmu, kas izveidota saskaņā ar 3. punktu.
3. Kā daļu no LZIS dalībvalstis VRP plānos apraksta un īsteno lauku konsultāciju pakalpojumu sniegšanas sistēmu, kas jāizveido, lai atbalstītu piekļuvi zināšanām un inovāciju plašāku ieviešanu un izmantošanu. Lauku konsultāciju pakalpojumi aptver visus šādus elementus:
- (a) lauksaimniekiem un meža tiesiskajiem valdītājiem domātas konsultācijas par ilgtspējīgu un noturīgu zemes, lauku saimniecību un mežu apsaimniekošanu, kas pielāgotas saimniecību veidiem un dažādām ražošanas sistēmām, kā arī par VRP plānos noteiktajām atbalsta prasībām, arī par atbildīgu lauku saimniecību pārzināšanu, saimniecību un jaunuzņēmumu izveidi un nodošanu; uzņēmējdarbības vadība, piekļuve sociālajam atbalstam, labāka informētība par psihoemocionālās veselības problēmām un attiecīgo pakalpojumu pieejamība; inovāciju, datvirzītu risinājumu un digitālo rīku izmantošana;
  - (b) mērķtiecīgas konsultācijas gados jauniem lauksaimniekiem, jo īpaši par uzņēmējdarbības vadību, piekļuvi finansējumam, piekļuvi publiskajam atbalstam, piekļuvi zināšanām un inovācijai.
4. Dalībvalstis, piemēram, izveidojot publiskas konsultantu datubāzes, nodrošina, ka lauksaimniekiem un meža tiesiskajiem valdītājiem ir tieša piekļuve konsultantiem. Dalībvalstis nodrošina, ka lauksaimniekiem un meža tiesiskajiem valdītājiem sniegtās konsultācijas ir objektīvas, konsultantiem ir piemērota kvalifikācija un nav interešu konflikta.

## *21. pants*

### ***Iestāde, kas atbild par datu pārvaldību KLP satvarā***

1. Katra dalībvalsts izraugās vienu iestādi, kas ir atbildīga par tādu darbību veikšanu vai koordinēšanu, kuru mērķis ir panākt un uzturēt valsts un pārrobežu sadarbību starp informācijas sistēmām, ko izmanto KLP īstenošanai, administrēšanai, uzraudzībai un izvērtēšanai lauksaimnieku un citu KLP labuma guvēju labā. Šā panta piemērošanas vajadzībām sadarbība ir informācijas sistēmu spēja savstarpēji mijiedarboties, kopīgojot datus ar elektronisko sakaru līdzekļiem.
2. Izraudzītajai iestādei jo īpaši ir šādi uzdevumi:

- (a) izstrādāt un iesniegt Komisijai ceļvedi, kā panākt un uzturēt sadarbību dalībvalstu līmenī (turpmāk “ceļvedis”), un sekot līdzi Komisijas piezīmēm par ceļvedi;
- (b) iedarbīgi, efektīvi un savlaicīgi koordinēt īstenošanu vai, ja dalībvalsts tā nolēmusi, īstent ceļvedi.

Dalībvalstis Komisijai par iestādes izraudzīšanos paziņo vēlākais līdz [PB: trīs mēnešu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā].

3. Šā panta 2. punktā minētajā ceļvedī ietver:

- (a) apzinātās vajadzības panākt un uzturēt 1. punktā minēto sadarbību un to apmierināšanai izstrādātos pasākumus, kā arī to īstenošanas termiņu ar atskaites punktiem un mērķrādītājiem;
- (b) iespējamo sinerģiju ar citām Savienības un valstu sadarbības iniciatīvām.

Dalībvalstis vajadzību novērtējumu un pasākumu izstrādi, cik vien iespējams, balsta uz principu, ka datus vāc tikai vienreiz un atkalizmanto.

Attiecībā uz pirmās daļas a) apakšpunktā minētajiem elementiem dalībvalsts jo īpaši apsver vajadzību izveidot vienotu digitālās identitātes satvaru un apsver salāgošanu ar Regulu (ES) Nr. 910/2014, arī attiecībā uz Eiropas digitālās identitātes maku fiziskām un juridiskām personām.

4. Dalībvalstis līdz katra kalendārā gada 16. decembrim iesniedz Komisijai gada ziņojumu par ceļveža īstenošanu, kurā novērtē ceļvedī noteikto soļu un pasākumu īstenošanas gaitu un grafiku.

Vajadzības gadījumā dalībvalstis kopā ar gada ziņojumiem iesniedz Komisijai ceļvežu grozījumus.

Pirmo gada ziņojumu dalībvalstis Komisijai iesniedz līdz 2029. gada 16. decembrim.

5. Komisija tiek pilnvarota saskaņā ar 23. pantu pieņemt deleģētos aktus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka sadarbība un netraucēta datu apmaiņa starp informācijas sistēmām, ko izmanto KLP īstenošanai, uzraudzībai un izvērtēšanai, tiek īstenota iedarbīgi, saskaņoti, efektīvi un savlaicīgi, un kas šo pantu papildina ar noteikumiem, ja tas nepieciešams 2. punktā minētā ceļveža īstenošanai, kā arī ar noteikumiem par 3. punkta b) apakšpunktā minētajiem sadarbības pasākumiem.

6. Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, kuros izklāsta noteikumus par:

- (a) ceļveža un gada ziņojuma formu un saturu;
- (b) kārtību, kādā Komisijai nosūta vai dara pieejamus ceļvežus un gada ziņojumus.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 24. pantā minēto pārbaudes procedūru.

## 22. pants

### ***Īpašu problēmu risināšanai paredzēti pasākumi***

1. Lai risinātu īpašas problēmas, Komisija pieņem īstenošanas aktus, kas ir vajadzīgi un pamatoti ārkārtas apstākļos. Ar šādiem īstenošanas aktiem no šīs regulas noteikumiem drīkst atkāpties tādā apmērā un uz tādu laiku, kāds noteikti nepieciešams. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 24. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

2. Pienācīgi pamatotu, nenovēršamu un steidzamu iemeslu dēļ un lai risinātu īpašas problēmas, kā minēts 1. punktā, Komisija, ārkārtas apstākļu gadījumā nodrošinot VRP plānā paredzēto KLP intervenču nepārtrauktību, pieņem tūlītēji piemērojamus īstenošanas aktus saskaņā ar 24. panta 3. punktā minēto procedūru.
3. Pasākumi, kas pieņemti saskaņā ar 1. vai 2. punktu, paliek spēkā ne ilgāk kā 12 mēnešus. Ja šajos punktos minētās īpašās problēmas pēc šā laikposma joprojām pastāv, Komisija var iesniegt atbilstošu tiesību akta priekšlikumu, lai rastu pastāvīgu risinājumu.
4. Par visiem pasākumiem, kas pieņemti saskaņā ar 1. vai 2. punktu, Komisija divu darbdienu laikā pēc to pieņemšanas informē Eiropas Parlamentu un Padomi.

### 23. pants

#### ***Deleģēšanas īstenošana***

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 21. panta 6. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz septiņiem gadiem, sākot no [PB: šīs regulas spēkā stāšanās datuma]. Komisija sagatavo ziņojumu par pilnvaru deleģēšanu vēlākais deviņus mēnešus pirms septiņu gadu laikposma beigām. Pilnvaru deleģēšana tiek automātiski pagarināta uz tāda paša ilguma laikposmiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarinājumu vēlākais trīs mēnešus pirms katra laikposma beigām.
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 21. panta 6. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar katras dalībvalsts ieceltajiem ekspertiem saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.
5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģēto aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
6. Saskaņā ar 21. panta 6. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

## 24. pants

### **Komiteju procedūra**

1. Komisijai palīdz komiteja, ko sauc Kopējās lauksaimniecības politikas komiteja. Šī komiteja ir komiteja Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 182/2011<sup>20</sup> nozīmē, un tās uzdevums ir sniegt atzinumus par visiem īstenošanas aktiem, ko pieņem, ievērojot šo regulu.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.
3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 8. pantu saistībā ar tās 5. pantu.

## 25. pants

### **Stāšanās spēkā un piemērošana**

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no [PB: datuma, no kura piemēro Regulu (ES) [...], ar ko izveido Valsts un reģionu partnerības fondu 2028.–2034. gada laikposmam].

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama dalībvalstīs saskaņā ar Līgumiem.  
Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –  
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā –  
priekšsēdētājs*

---

<sup>20</sup> Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).